

A BEVÁNDORLÓ

MEGJELEN NAPONTA DÉLUTAN.

Szerkeszti: SINGER MIHALY.

MAI SZÁMUNK 3 CENT.

VIII. Évfolyam. 34. szám.

NEW YORK, N. Y., PASSAIC, N. J., PITTSBURG, PA., PHILADELPHIA, PA., SZOMBAT, 1911 ÁPRILIS 1-én.

VIII. Year. No. 34.

AZ ÚJ SZENÁTOR.

Demokrata testvérháboru vége.

Három hónapig tartott Albanyban, New York állam fővárosában a meddő harc. A demokrata többség által Sheehan személyében felállított szenátorjelöltet a demokrata kisebbség elfogadni nem akarta...

A törvényhozás demokrata kisebbsége egyszerűen terrorizálta a többséget és ezt a szó szoros értelmében arra kényszerítette, hogy jelöltjét elejtse. Természetes, hogy a többség ebbe belemenni eleinte vonakodott...

Gorman bírő éppen a new yorki County Court House-ban esztota az igazságot, mikor hírt adtak neki, hogy beválasztották az Egyesült Államok szenátusába. Örömeinek adott kifejezést a felett, hogy New York állam demokratái közt helyreállt az egység...

Azon leszek, mondá Gorman szenátor betűről-betűre, hogy védvám lefelé revidáltassék, mert Amerika népe egységesen szakszege az ilyen irányú reformokat. Hátad fogok üzeni a kiváltságoknak és magánmonopoliáknak és a republikánus párt centralizáló törekvéseinek...

Gorman megválasztása nagy örömeire szolgált nemcsak a demokrata, hanem a republikánus pártbeli törvényhozóknak is, mert valahára hazamehettek Albanyból, ahol hatvanégy napon át szavaztak — hiába.

TEMETÉS.

Szerdán temetik az utolsó áldozatokat.

Tegnap este a Clinton Hallban 150 szervezet kiküldöttje vett részt egy tanácskozáson, melyen megállapodtak a temetésen való részvételükben. A kiküldöttek 200,000 munkást képviseltek. A polgárok felkérésére, hogy ezen a napon a házakat feketével vonják be és a polgármester tegyen az iránt intézkedést, hogy a szerdai nap általános gyásznapnak tekintessék.

A SZERELEM.

Tankelből Tanklefszkit csinált.

De ugy volna helyesebben: viszszeresinált. Kezdjük azonban a dolgot elülről. Tanklefszki Oroszországból vándorolt be ide valamikor régen. Tanklefszki büszke volt nevére, mint azok a dusztagad emberek szoktak lenni, akiknél a név egyuttal vagyont jelent, mint pl. Vanderbilt, Rockefeller, vagy hazai példákát felsorolva: herezeg Eszterházy vagy gróf Károlyi. De a

Az egész lakodalom, a mennyei boldogság, mind egy perc alatt füstbe ment.

Es mit csinált Tankel? Azt az utat, amelyet három év előtt oda tett meg a bíróság avégett, hogy Tanklefszki Tankelt csináljon, most szépen vissza tette meg, hogy Tankelből újra Tanklefszkit csináljon. A bírő mérlegelt és úgy döntött, hogy — legyen. És Tanklefszki - Tankel - Tanklefszki most a Bronx és környéke legboldogabb embere, mert lesz chaszene, egy finom, kóser chaszene... ha csak a leány újra meg nem gondolta magát.

Mert: az asszony ingatag.

BANDITA - FŐNÖK.

Viterboban kihallgatják a Camorra fejét.

Viterbo, április 1. A tegnapi nap folyamán hallgatták ki Enrico Alfano, akit általánosan "Erriom" név alatt ismernek. Alfano azzal vádolva többek között, hogy ő gyilkolta meg Pietro-ino, a híres new yorki detektívet aki a Camorra ügyeinek felállítását végezték időztül Palermo-ban. Alfano nagy szimpátiával bírta a bíróságot, mert a bíróságot a rendőrség által megvádolták, hogy a Camorra ügyeinek felállítását végezték időztül Palermo-ban. Alfano nagy szimpátiával bírta a bíróságot, mert a bíróságot a rendőrség által megvádolták, hogy a Camorra ügyeinek felállítását végezték időztül Palermo-ban.

NEM SZABAD.

A bírő Nat Goodwinnak megtiltotta a nősülést.

A new yorki délutáni előadások rölgyeinek szive bálványá volt Nat Goodwin, amit ő kilaszálnál nagyon is tudott. És hogyan? Nem másképp, mint minden más balandó is tudott volna: elvette a bálványozók legszebbjét feleségül. Élt vele boldogan, míg egy szép napon azon vette magát észre, hogy a szerelem legszebb papnőjénél van egy még szebb papnő is — prózáisan — elvált az elváltól, hogy egy második Vestaszüzet vigyen otthonába. Ezt megismételte négyszer és most a negyedik válásánál a bírő kimondta, hogy a már kijelölt ötödik számú feleségjelöltet szerelmével nem boldogíthatja, legalább törvényesen nem, sőt kimondta azt is, hogy a házasság — mert négy feleséget bírni, ahhoz hősieség kell — mindaddig nem nősülhet, míg a négy feleség közül bármelyik is él. Ez az ítélet egyelőre New York állam területére szól. De vajjon mit csinál Nat Goodwin, ha minden állam kimondja rá a tilalmat? Kivándorol — Törökországba, nyit egy háremet, mert: Csak párosan szép az élet, de kinszenvedés egyedül... Párosan szép — de mindig mással.

A KIRÁLY HUGA.

Szegeden kalapüzletet nyit.

A következő szenzációs dolgot jelentik hazulról: Szegeden nemrég megnyitott egy kalapkereskedés, amelynek egy előkelő osztrák arisztokrata hölgy, Eicho Hassberg Battner Julia báróné a tulajdonosa.

A bárónének rendkívül érdekes élettörténete van. Korán elhaltak a szülei és távoli rokonai gondozásába került. Mikor nagykoru lett és örökségét megkapta, egy huszárhadnagyhoz ment nőül. A házasság nem volt boldog, a férj föfelőtte magát és meghalt. A fiatal báróné ekkor szépsége teljében volt. Egy év múlva Szádeczki György gyógyszerésznek lett a felesége, de ez a házasság is szerencsétlenül végződött, néhány hónappal az esküvő után a patikus megnérgeszte magát.

A báróné azután Erdélybe ment, Nagyszombatba és ott letelepedett. Itt megismerkedett G. G. gimnázium tanárral, akinek a felesége lett. De a szerencsétlen báróné harmadik házasságában is elköszerte a fátum, elvált az urától. A mult év derekán egy kraszár pénz nélkül Szegedre jött, hogy ott állást keressen.

Társalkodónőnek akart elmenni és arra kényszerült, hogy eszelének álljon be. Mindenes lett Bány Illós vasuti alisztnél, ahol 25 koronát kapott havonta és teljes ellátást. A fiomlelkű és melleasabb intelligenciájú nő persze nem nyugodhatott bele ebbe a helyzetbe. Valahogy megismerkedett egy szegedi kalapüzlet-tulajdonosnővel, akit meghatott a bárónó tragédiája és elhatározta, hogy magához fogadja. Néhány hét alatt beletanult a bárónó a mesterségbe. Most már önállóítani akarta magát.

Történetesen összerakott egy esikmezei földbirtokossal és az öreg ur, akinek tíz gyermeke van, megvásárolta a szerencsétlen nőt és hozzásegítette, hogy üzletet nyithasson magának. Mult év végén megnyitotta az Iskola-utczában a masamód-boltot, a czégtáblára pedig odakerült a neve: Madame Juliette.

A bárónó saját állítása szerint a királylány is rokonságban van. Családja rokon a Habsburgokkal még abból az időből, mikor a Habsburgok egyszerű grófként voltak. E szerint ő a jelenlegi királynak az unokanővére.

HALLATLAN.

A munkások élete a legolcsóbb.

A new yorki gyárosok még mindig nem tanultak a szombati tüzvész esetéből kifolyólag. Nekik az egész világ megbotránkozása, anyák jajgatása, hullák és eleven testek égése, manekillők halálbaugrása, százötven holttest egy halomra fetektetve mind semmi ahhoz képest, hogy ő nekik néhány cent kevesebb vagyunk, bevételük vagy hasznuk legyen.

Waldo tüzbiztos tegnap a bíróság előtt vagy egy féltucsat olyan gyárosot jelentett be, akik nem hajlandók — még most sem! — a gyárban elegendő biztosítást

nyújtani azíránt, hogy tüzvész esetén a lehető legjobb eszközök álljanak rendelkezésre. A gyárosok védelmükre még ügyvédet is fogadtak, aki a bíróság előtt is azt igyekezett bizonyítani hogy a gyárosnak egy az érdeke, egy dolog szent előtte: a profit. És az ilyen mit nem akkor merik kimondani, mikor a lakosság talán nem törődik vele, hanem mikor még mindenki az óriási katasztrófa hatása alatt áll.

Valóban mondhatjuk, hogy nem Siang Singben vannak a legnagyobb gazemberek, a legnagyobb gyilkosok. A Triangle Waist Co. tulajdonosai áttették műhelyeiket a University Place 5, 7 és 9. számú házba. Lelkiismeretlenségükkel 150 emberhalált okoztak és új helyiségükben megint úgy rendezkedtek be, hogy tüzvész esetén onnét emberfia nem szabadulhat ki. Az építészeti bizottság, melyhez panasz fordultak, kereszttul akarja vizni, hogy a gyár onnét vagy kiköltözzék vagy pedig minden óvintézkedés megtételesek a munkások életének biztosítására. Százötven halott még nem volt elegendő a megátalkodott embereknek, akik még mindig szabadon járnak, élvezik uri barátaik tisztelőt.

Ai Triangle Waist Co. tulajdonosai áttették műhelyeiket a University Place 5, 7 és 9. számú házba. Lelkiismeretlenségükkel 150 emberhalált okoztak és új helyiségükben megint úgy rendezkedtek be, hogy tüzvész esetén onnét emberfia nem szabadulhat ki. Az építészeti bizottság, melyhez panasz fordultak, kereszttul akarja vizni, hogy a gyár onnét vagy kiköltözzék vagy pedig minden óvintézkedés megtételesek a munkások életének biztosítására. Százötven halott még nem volt elegendő a megátalkodott embereknek, akik még mindig szabadon járnak, élvezik uri barátaik tisztelőt.

VALAHÁRA.

Szezevezkednek a tisztességes olaszok.

Chicago, április 1. Az itteni "L'italia" napilap felhívást intéz az olaszokhoz, amelyben felszólítja őket, hogy szervezkedjenek a "fekete kéz" bandája ellen. Chicagóban az olasz banda még szemtelenséggel dolgozik, mint bárhon máshol. Egy tegnapi bírósági tárgyaláson, melyen olaszok azzal voltak vádolva, hogy egy leányt bizonyos czelokra el akartak adni, Rev. Gideon F. Bingleynek és feleségének, akik mint tanúk jelentek meg, azt sugták, hogy megölik őket, ha vallani nemernék ellenük. Bingley és felesége elmondta, hogy az olasz banda éjjel-nappal terrorizálja őket, miert is ő is, felesége is állandóan revolverrel hordanak maguknál.

NEM MENT SIMÁN

Canalejas miniszterelnök lemondott.

Madrid, április 1. Canalejas miniszterelnök az egész miniszteriummal együtt beadta lemondását. A lemondás oka az, hogy a miniszterium nagy akadályokba ütközött az egyesítési törvény előkészítésénél. Ez a törvény az egyház és állam közötti viszonyt szabályozni lett volna hivatva. Spanyolország krízis előtt áll.

HAJÓ ELSÜLYEDT.

Emberéletben nincs kár.

Dover, Anglia, április 1. Folkstone mellett a hollandiai "Prinz Frederick Hendrick" nevű hajó, mely Amsterdamból Nyugat-Indián keresztül New York felé utazott, a norvég "Nervion" nevű hajóval összeütközött. Az utóbbi hajó elsülyedt. A hajó le

GAYNOR LEVELEZ.

A polgármester és a bünesetek.

Amióta Gaynor polgármester a polgármesteri állásra jelölve lett, "A Bevándorló" híven és odaadással támogatta őt. Számos vezérezékkünk tesz arról tanuságot, hogy mi benne láttunk nemcsak egy városnak, de az egész nemzetnek vezetésére hivatott férfit. S mikor 1909 december havának 15-én a new yorki magyar demokrata által a tiszteletre rendezett lakomán nyitlan és félreérthetetlenül lánzsát tört a bevándorlók mellett és fülébe harsogta azoknak, akik minden jövőnyben veszélyt látnak az országra nézve, midőn a szűkkeblűek a táborának megmondta, hogy ez ország gazdasága lepadna, hogy haladása megbénulna, hogy gépei megállnának, ha a bevándorlást visszavandorlás váltaná fel, benne láttuk a regének azt a gánes és félelem nélküli lovagját, aki az Amerikában lábrakapott elitcétek ezerfeji sárkányával győzedelmesen fog megküzdeni és újból visszaállítja azokat az állapotokat, amelyek kívánatosá tették ezt az országot mindenki számára, amelyeket azonban alapjukból kifordítottak nagy elődöknek eltorpult utódai.

Bámultuk Gaynor polgármesterben a nagytudása, az erélyes, a körültekintő, a becsületes szándéku, a szándékaiban senki által meg nem tántorítható férfit. Csalódtunk benne, Gaynor autokratának bizonyult, aki a Vilmos császárok módjára az ő akaratát akarja a legfelsőbb törvénynek mindenki által elismertetni. És amellet annyira szentnek és sérthetetlennek érzi magát, hogy hivatalos eljárásának legesekélyebb megkritizálásáért egyenesen a villamos székbe szeretné küldeni az emlezt.

Legjobbán mutatta ezt meg Gaynor polgármester most, amikor Corrigan rendőrbíró nyiltan kötelességmulasztással vádolta a rendőrséget s ennek felületességét viszont a polgármester viselkedésére a rendőrséggel szemben vezette vissza.

Senki által le nem tagadható tény az, hogy New Yorkban egyszerű istszőtő módon szaporodtak fel a bünesetek, másrészt pedig büntetlenül garázdálkodnak a gonosztevő urak, akiknek hajuk szála sem görbiti meg a rendőrség. Gaynor, ahelyett, hogy ezt a tényt beismerte és orvoslásról gondoskodott volna, egyszerűen dühbe gurult Corrigan nyilatkozata felett s a rendőrbíró lázítónak nevezte, akik el fog mozdítani az állásából.

Gaynor ur azonban ezzel sem érte be. Megszokott módjára megint levelezésbe fogott. Valami Rudnik nevű nyomdászknak írt egy levelet. Ebben a levélben azt írja annak a polgárnak, hogy legyen kis türelemmel, majd meg fogja szabadítani a bírói kart Corriganól.

Egyet szem előtt kellett volna tartania Gaynor polgármesternek, aki maga is bírő volt, azt, hogy a népben a bírói intézmény iránt köteles tiszteletet megingatni nem szabad. Ne Corrigan elmozdításáról, hanem arról beszéljen a polgármester, hogy igazat mondott-e Corrigan. S ha igazat mondott, amint hogy tényleg igazat mondott, mert hisz szemünk előtt látjuk a felhalmozott büntényeket, azt letűnik volna kívánsiának hallani Gaynor urtól, hogy miképp fog a fajokon segíteni. Ez a fő. Corrigan elmozdítása vagy maradása aüg érdekeltet bennünket.

HIVATALOSAN.

Az albán katonát kivégezték.

Néhány nap előtt kábelsírgöny alapján hírt adtunk arról, hogy egy albán katona Schlichting német származású török instruktort lőtte. A katonát ma reggel kivégezték. A kivégzésről a következő kábelsírgönyt kaptuk: Konstantinápoly, április 1. Ma reggel végezték ki azon albán katonát, aki Schlichting generáltest lőtte. A katonát saját százada emberei lőtték le az ezred többi századainak jelenlétében. A holttestben kelenek golyókat találtak.

SZTRÁJK.

Csaposok szolidarisak sztrájkoló sörfőzőkkel.

Syracuse, N. Y., április 1. Ma reggel 600 sörfőző sztrájkba lépett. A gyárosok New Yorkból akartak sztrájkjukat hozatni, mire a csaposok unioja kijelentette, hogy ez esetben ők is sztrájkba lépnek.

A BEVÁNDORLÓ

A BEVANDORLÓ

A LEGFÜGGETLENEBB, LEG-JOBANSZERKESZTETT AMERIKAI MAGYAR

NAPILAP

MEGJELEN MINDEN DÉL-UTÁN HÁROM ÓRAKOR A LEGFRISSEBB HIREKSEL ÉS A LEGVÁLTOZATOSABB TARTALOMMAL KAPHATÓ NEW YORKBAN EGY CENTERT MINDEN ÚJSÁGELÁRUSÍTÓNAL.

A NAGY SZAM

MELYNEK ÁRA HÁROM CENT, TIZENKÉT OLDALRA TERJED ÉS MELLEKLETE A MAGYAR

SZÉPIRODALOM

GYÖNGYEIT TARTALMAZZA. HANGULATOS :: KÖLTÉME-NYEK, SZEBBÉL-SZEBB EL-RESEZÉSEK ÉS SZÓRAKOZ-TATÓ CZIKKOK SÜRŰ EGY-MASUTÁNBAN VÁLTVAK FEL EGYMÁST.

NEW YORKBAN

EZ A NAGY SZAM SZOMBAT DÉLUTÁN KAPHATÓ MINDEN ÚJSÁGELÁRUSÍTÓNÁL.

A BEVANDORLÓ

NEMCSAK A LEGJOBB, DE A LEGOLCSÓBB MAGYAR NAPI-LAP A VILÁGON. VIDÉKRE EGESZ ÉVRE, POSTÁN HÁZ-HOZ SZÁLLITVA EGESZ ÉVRE CSAK

3 DOLLÁR

ELŐFIZETÉSI DÍJAK POSTA-UTALVÁNYON VAGY AJÁN-LOTT LEVÉLLEN IGY KÜL-DENDŐK:

A BEVANDORLÓ

322 E. 72nd STREET NEW YORK, N. Y.

MINDEN ELŐFIZETŐ, AKI EGY ÉVRE BEKÜLDI AZ ELŐ-FIZETÉSI DÍJAT, MEGKAPJA

... INGYEN ...

"A BEVANDORLÓ"NAK 1911-RE SZÓLÓ NAGY KÉPES

NAPTÁRÁT

MELY KÉTSZÉTELENNEL A LEGTARTALMASABB ÉS LEG-ÉRTÉKESÉBB NAPTÁR.

rált a sirás, a nyafogás, a jajve-székelés és a kétségbeesés között. Nagy tömeg követte a leányt. Ő volt a nap, a reggel hőse. Szomorú hőse. Megmenekült a tűzfészekből. Mellette ment egy férfi elegánsan öltözve. A leány a meghatározhatatlan hangon azt mondja: Segítsen rajtunk, nagyságos ur!

Tehát: rajtunk. Megtudtam, hogy nagy nyomorban maradtak odahaza. A kenyérkereső tűzhalált szenvedett. Nem tudom, ki volt az a nagyságos ur, de sejtem, hogy valami hivatalos személy lehetett, különben nem fordult volna a leány éppen őhozzá. A nagyságos ur közömbösen hallgatta végig a beszédet. Szívját nyugodtan tovább szívta. Ő neki ez az "esemény" szenzáció volt. A többire ő nem volt kíváncsi. Elég áldozatot hozott ő már a károsultaknak: felkelt hajnali négy óra-akor. Többet egy jól nevelt ur-embertől kívánni nem lehet.

Elmult a harmadik nap leteltével a párisi áruház égésének szenzációja. Minden szenzáció csak három napig tart. Azóta gyakran olvastam nagy tüzekről és valahányszor ilyesmit olvastam, mindannyiszor ott lebegett előttem, az újság között és köztem az az arca, a melyet ott a párisi áruház égésének hajnalán láttam. Egy arca, mely ficzánkol a fájdalomtól és kétségbeeséstől, melyet nyugodtan nézni nem lehet, nézni, hogy az ember ne érezzen vele és néma, hallgatag maradjon annak a nagy fájdalomnak a reflex-jétől, mely az arcról visszatükrö-ződik.

1911-et írunk most. Nyolcz évvel később. És én azt az arcot elfelejteni nem bírtam.

1911 március 25-én New York-ban vagyok.

Szombat délután van. Jön egy hír, hogy egy nagy gyár, százötven leány benngett. Eszembe jön a budapesti eset, hogy be nem ugrottam. És a hír ott Budapest-en mégis igaz volt. Óvatosabb vagyok. Hajlandó vagyok elhinni a számot is, hisz nagy gyár-ak vannak itt bőven. Tűzieszek is. De azért feltétlenül mégsem hiszem. A new yorki alsóváros-ban vagyok, a hol kivált szombat délután öt óra tájt nagy az ember-forgalom. Az utca képe nem ártulja el, hogy alig 8-10 percnyi távolságban százötven fiatal élet viaskodik a halállal; az utca csendes, mindenki megy a dolgá után. Én is. Az egyik ház előtt áll egy leány egy fiatal emberrel. A leány sir, — azzal nem, de mégis — nézem az arcot, oly ismerős, ezt az arcot, így, sirva, jajveszékelve, kétségbeesetten már én valahol láttam. Gondolkozom, igen, ott, nyolcz év előtt, mikor Budapest-en a párisi áruház le-égett, a tűz utáni reggelen ugyan-ilyen arcot láttam sirmi és ezen arca látára elhittem, hogy tűz van, hogy százötven nő mártír-halált szenvedett.

Ujra ott láttam — nagam előtt azt a szobrot, melynek minden tagja fájt, melynek ereiben a forró vér kinyja dult — és a szobor nem tudott róla. Nem érzett semmit. Szívére, agyára a fájdalom nem birt, hatni, mert egészen elnyomta.

Temettek. Itt százötvenet, ott tizennyolczat. A magyar kormány az állásnékülíeknek nagy-leküen adott szabad vasuti jegyet a harmadik osztályon, azzal a hangsúlyozással, hogy ez nem akar tolonczjegy lenni; a melyen tisztelt publikum pedig utólag váltotta meg a jegyét az előadás-ra. Letette garasát az ugynevezett szeretet oltárára, a miért tizennyolcz embernek a testét lát-ta lassan égni, pörkölni, szenec-séni és ezt sokan csak az életből merített szomorujátéknak tekint-ték, a melynek belépti díját meg kell fizetni, még ha utólag is.

Igy tesznek majd New York-ban is. A szomorujátékot fizetik meg. Hogy az ember a kényel-mes otthonban olvassa az újság-ban a szenzációt, a libabőr, mely ilyenkor végigfut az emberen, ez

is megéri azt a néhány dollárt, a mit alamizsnaként odadobnak és nem felejtik el mindjárt azt is odamondani: Kérem a lapban nyilvánosan nyugtázní!

Mennyi szív van a szegények-ben! A szájkülvön jönnek el cent-jeiket és adják oda a hátramara-dottak segélyezésére. A szegény ember centje a vagyonához mer-ten százszorosán több a gazdag ember dollárjához. És a mit ad-nak, nem adják hirlapi nyugta el-lenében. Tudják mindannyian, hogy talán ők is kiszemeltjei egy ilyen tűzhalálnak, a kik után majd sirni fognak olyan arczok, ame-lyekről az ember nem tudja leol-vani: sirnak-e avagy a kétség-beesés felőrléte nem engedi a szemet tisztán ragyogtatni: bá-sütnében, fájdalomában is. Mint a milyen volt az a két arca, amelyet láttam: 1903-ban Budapest-en, 1911-ben New Yorkban.

Lakatos L. László

Véres botrány.

Kutyakorba és revolver Győrött.

Március 20-iki kelettel írjak Győről: Kinos botrány tartja izgalomban tegnap este óta Győr város közönségét. Vasárnap dél-után a sétatérén, közvetlen a Kis-faludy-kávéház előtt Soós Károly magánhivatalnok kutyakorba-csal megtámadta Deutsch Gyula pillinger-pusztai gazdag földbirtokost, aki revolvért rántott és halálra lötte a támadóját. Az utca-zán sétáló közönség a lövés za-jára összefutott és valósággal megélneselte a lövöldöző millió-mot. Csak a rendőrség gyors be-avatkozásának köszönhető, hogy Deutsch Gyula élve szabadult ki a tömeg közül.

Hetek óta ismeretes már Győrött az a vizsálya, amely Deustch Gyula pillingerpusztai földbirtokos és Soós Károly magánhivatalnok között folyik, sőt azt is tudták, hogy a nyilt botrány elkerülhetet-len. Soós Károly, aki az utóbbi időben ivásnak adta magát, uton-utófélen hangoztatta, hogy leszá-mol Deutsch Gyulával, mivel tönkretette az életét. Négy évvel ezelőtt ugyanis Deutsch Gyula a pillinger-pusztai uradalomban tisztartónak alkalmazta Soós Károlyt. Soós szorgalmas és meg-bizható ember lévén, esakhamar bizalmasa lett a Deutsch-család-nak, sőt udvarolni kezdett a föld-birtokos hajdon hűgának.

Ugy látszik, a fiatal tisztartó udvarlása nem talált visszautasi-tásra az udvarlónál jóval idősebb leánynál, mivel Soós két évi tisztartóskodás után körülül lépett fel Deutsch Gyulánál, a ki azonban kerekén elutasította Soós magánhivatalnokot és figyel-meztette, hogy állásából is elmoz-dítja, ha nem hagy fel azzal a bo-lond gondolattal, hogy kétszáz korona fizetésére feleségül kérje a kétszáz ezer korona értékű föld-birtok tulajdonosnőjét.

Soós e ridég visszautasítás nem tántorította el elhatározásá-tól, hanem még hevesebben ud-varolt imádottjának. A mult év őszén pedig egy szép napon mindkettőn eltűntek Győről és csak hat hét múlva hozta vissza a leányt Győrbe, egyenesen beál-lítva Deutsch Gyulához, most már hátrazottabban követelte, hogy a leányt feleségül adja hozzá.

Deutsch azonban még ekkor is kérlelhetetlenül elutasította So-óst, a hűgát pedig Budapestre hozta, ahol egy héten belül disz-penzációval férjhez adta. Az új férjét pedig a gyors házasságot kárpótlandó, egy előkelő fővárosi bank igazgatójává nevezte ki.

Amikor Soós tudomást szerzett imádottja házasságáról, a fenyeg-ető levelek özönével árasztotta el a földbirtokost, aki azonban a levelekre nem válaszolt, sőt Soós-nak azon kérelmét, sem teljesít-tette, hogy egy nagyobb összeg-gel kárpótoltassék.

Ezek feletti elkeseredésében leste meg Soós Károly kutyakor-báccsal a kezében a győri Kis-faludy-kávéház előtt a pillinger-pusztai földbirtokost. Csak egy rövid félórás várakozott Soós, amikor Deutsch gyauatlanul kilé-

pett a kávéházból. Az első csapás az arczán találta Deuschot, a második csapásnál pedig már re-volvért rántott és támadója ha-lálánaknak irányítva elsütötte. A gölydőt talált, de nem hatolt a kopc-nyába, hanem a fejbőrt átlu-kasztva, a szomszédos Kautz-féle ház ablakához repült, átlukaszt-va az ablakot és a szoba közepén esett e, megsebesítve a szobában foglalatokodó csekdéleány lábát.

A lövés zajára az utcán sétáló közönség összefutott és az elő-zményeket nem ismerve, a revol-vert tartó földbirtokost ütegléni kezdte. Egy súlyos ütés leteri-tette Deuschot, és ha a rendő-rség kellő pillanában meg nem érkezik, ugy halálra lincselik.

Dr. Petz Tivadar rendőrorvos nyújtotta az első segélyt a sebes-ütneknek. Előbb Deusch sebeit kötözte be, ki karján és fején se-be-sült meg, majd pedig Soóst látta el kötésekkel.

Amikor Petz rendőrorvos elé vitték a sebesülteket, Petz e sza-vakkal fordult a földbirtokoshoz: — Miért nem verted agyon, mint a kutyát, az ilyen embert nem kell kimélni.

A rendőrségen az ügyeletes rendőrfőigazgató jegyzőkönyvet vett fel az esetről és ma már át-tette az ügyet a királyi ügyész-séghez. A győriek most nagy ér-deklődéssel néznek a tárgyalás elé, ahol a Deutsch és Soós csalá-d ügye még egyszer felszínre kerül.

Utczai dráma.

Hatvanéves menyasszony szerelme.

A Pesti Napló március 21-iki számban olvassuk:

Öt revolverlövés zaja verte föl ma estszürkültek a Királyi Pál-utca csendjét. Deres feju, munkáskülséjü ember követett el gyilkos merényletet egy öreg né-nike ellen, ki tíz év óta menyasz-szonya volt a fiatalos szívet szer-ető embernek, s a kit a közel-multhban az a keserü családás ért, hogy araja hűtlen lett hozzá. A szerelmi dráma hősnője sem bo-kerugró menyecske, hatvan éves leányzó, aki keserüen fizetett es-podárságáért, mind az öt gölydőt találta és életveszélyesen megse-besült.

Vanek Ferenc ötven éves czi-pésségével volt a merénylő. Nap-ok óta revolverrel leselkedett hűtlen menyasszonyára, Tárnoki Eszterre, aki mozgókofasággal keresi kenyerét. Virágáros leány-nak mondja magát a hatvan éves né-nike, de gyakran házal gyü-mölcsösel is a főváros utcáin. Ma délután öt óra tájban hozta össze halvgézete iaképnél ha-gyott szerelmével a Királyi Pál-utca harmadik száma háza előtt. Vanek Ferenc, aki napok óta az-zal az erős elhatározással haj-dított, hogy a fiatal lányt meg-nyerje, revolverét zsebe mélyén fe-ledte és előbb könyörgésre fogta a dolgot.

A népes utca szemelattára terd-re vetette magát a ránczos-képu, vén lényű, összekul-csolta kezét is egy rimánkodott: — Eszter, ne tartsis el magad-tól, légy az enyém, légy a fele-ségem!

Tárnoki Esztert nem hatották meg ezek a szavak, a könyörgő embert még csak feleletre sem méhatta, kitért utjából és át akart menni az utca túlsó oldalára. Vanekkel e pillanában nagyot fordult a világ — ezt mondta ké-pésből, amikor kihallgatták — ke-zé gépiesen nyult a fegyver után és czeblha vette hátulról a leányt. Gyorsan, legmúasztán sxtégette el a revolvért és öt lövést tett, a melyek kivétel nélkül találtak. Tárnoki Eszter elterült a kocsint el a földbirtokost, aki azonban a levelekre nem válaszolt, sőt Soós-nak azon kérelmét, sem teljesít-tette, hogy egy nagyobb összeg-gel kárpótoltassék.

Ezek feletti elkeseredésében leste meg Soós Károly kutyakor-báccsal a kezében a győri Kis-faludy-kávéház előtt a pillinger-pusztai földbirtokost. Csak egy rövid félórás várakozott Soós, amikor Deutsch gyauatlanul kilé-

A súlyosan sebesült nőt a men-tők bevitték a Rókus-kórházba, Vallomásának befejezése után

NE KÉRDEZZEN

SENKIT, HA BELSŐ BAJOK KINOZZAK! HA ÉT-VAGYTALAN, NEM TUD EMÉSZTENI, GYENGE, IDEGES, FEJFAJOS, SZEDUL, SZÉKREKEDÉS-BEN SZENVED, NEHEZ A LELEGZETE, VAGY KIÜTESEK, A LEGBIZTOSABB GYÓGYSZER A

világhírű vértisztító SZT. ISTVÁN LABDACSOK \$1.00 doboz

HONAPOKIG MEGÓVJA MINDEZEN BAJOKTÓL. Ezer meg ezer KÖSZÖNŐ SOROK! Kapható egyedül:

ROTH SAMUEL

"MEGVALTÓ" GYÓGYSZERTÁRÁBAN, 125 AVE. A. COR. 8th ST., NEW YORK.

MONOPOL-KÁVÉHAZ

ROTH PETER, Mgr.

145 MÁSODIK AVE. NEW YORK

A KILENCZEDIK UTCZA SARKÁN.

LEGOLCSÓBB :: LEGBIZTOSABB

HÁJÓJEGYVÁSÁRLÁSRA, PÉNZKÜLDÉSRE

SCHWABACH és FIA

MAGYAR BANKHÁZA

NEW YORK

1347 FIRST AVENUE, A 72-İK UTCZA KÖZELÉBÉN.

JOHN NEMETH

457 WASHINGTON STREET, NEW YORK.

Sürgönyileg küldi két nap alatt. A különbség néhány cent; a küldő előnye örösi!

Irjon nyomtatványokért.

NÉMETH JÁNOS,

V. cs. és kir. közp. ügyv. 457 Washington Street, New York, N. Y.

Vanek Ferencet pedig bebesér-ték a főkapitányságra. A véresre vert ember mindenekelőtt arra kérte az ügyeletes rendőrtisztví-selőt, hogy juttassa őt orvosi se-gélyhez, mert nagy fájásai van-nak. Miután a rendőrorvos be-kötözte sebeit, jegyzőkönyvbe fog-lalták merénylő cipészlegény va-lomását.

annyra ellágyult Vanek, hogy gyermek módjára zokogott, alig tudták lecsillapítani a síró em-bert.

— Tizenegy év óta ismerem Tárnoki Esztert, — mondotta Vanek — és ez idő óta szerelmes vagyok beléje. Évekig kitartóan udvaroltam neki, amíg végül igé-retet kaptam tőle arra, hogy hoz-zám jön feleségül. Hitem neki s ez időtől minden pénzemet rákö-löttem. Butort és stáfringot vet-tem neki és türelmetlenül vártam, mikor vezethetem már eltár elé. Ősz fejjel belebolondultam abba a nőbe, akinek csak lelkét szeret-em, soha eszembe nem jutott volna, hogy tisztességtelen szán-dékkal közeledjem feléje. És ami-kor sürgetni kezdtem házassá-gunkat, mindig kifogásokkal ál-lított elő, évről-évre halogatta es-kiűvők napját. Most tizenegy évig tartó szerelmem után tudtam meg, hogy Eszter hűtlen volt hozzám, mást szeret, egy állami szolgát, akinek a kedvéért cser-ben hagyott engem. Améltelen rimánkodtam neki, hogy szakít-son azzal az emberrel, de nem hallgatta meg könyörgésemet.

Az angol királyi pár Indiában.

A londoni nagyszabású koroná-zási ünnepségek után pár hónap-pal később az angol királyi pár Indiát fogja meglátogatni, hogy ott mint Britiudai császára, il-lete császárnéja megkoronázza magát. A december hónapban Delhi-ben tartandó koronázási ün-nepség pompájában és fényben egyedül álló lesz az indobrit bi-rodalom történetében. Hogy mi-nő nagyszabású előkészületek folynak a hatalmas ünnepségek-hez, legjobban jellemzi az az egy-szerű tény, hogy egyelőre 25 mil-iótdt irányítanak elő a költségek-re. Az ünnepély egy külön ezen cze-l-ra épített impozáns méretű amfi-teátrumban fog lefolyni és a király és királyné az összes radzák és rengeteg néptömeg jelenléte-ben fogják fölteni az indiai csá-szár, illetve császárné koronáját. Ez az önkoronázás az angol tör-ténetben teljesen új dolog. Rend-kívül nagyszámu kísérlet fogja a királyi párt indiai utjára elkísérni és a királyi pár hajóját számtalan hadihajó fogja követni az indiai vizekre. A koronázási ünnepsé-gek alatt az indobrit hadsereg 90.000 embere lesz összponto-sítva Delhi-ben. Tormászetes, hogy az indiai fejedelmek is nagyban készüldének a világhíressé váló ünnepélyre s különösen a királyi pár részére átnyújtandó ajándékok-dolgában nagy vetélkedés folyik. Hír szerint ezeknek az ajándé-koknak értéke már most is milli-ókra becsülhető fel.

— Nem szeretlek — mondotta legutóbbi találkozásunk alkalmá-nal szívtelenül — annak a másik embernek leszek a felesége!

— Ez a kijelentés annyira el-szomorított, hogy véres bosszura szántam rá magam. Elhatároz-tam hogy megölöm hűtlen meny-asszonyomat és azután öngyilkos leszek. Ma amikor találkoztam vele az utcán, utóljára kísérletet tettem, letérdeltem a népes ut-czában előtte és ugy könyörgtem szerelméért. Amikor kegyetlenül elfordult tőlem, verbe borultak előttem, elsötétedett előttem a világ és ész nélkül nyultam revol-verem után. Magammal is vég-zek, ha az emberek le nem fognak és ki nem csavarják kezemből a fegyvert.

— Ez a kijelentés annyira el-szomorított, hogy véres bosszura szántam rá magam. Elhatároz-tam hogy megölöm hűtlen meny-asszonyomat és azután öngyilkos leszek. Ma amikor találkoztam vele az utcán, utóljára kísérletet tettem, letérdeltem a népes ut-czában előtte és ugy könyörgtem szerelméért. Amikor kegyetlenül elfordult tőlem, verbe borultak előttem, elsötétedett előttem a világ és ész nélkül nyultam revol-verem után. Magammal is vég-zek, ha az emberek le nem fognak és ki nem csavarják kezemből a fegyvert.

Vallomásának befejezése után

ZAI DOLGOK.

Fel Amerikába!

Mesél munka otthon.

Most mikor mezőn bíncs... Hár nekifekszik... Vatik a költséget...

Éppen olyan sorozatszámot viseltek, mint a minők az igazgató társaságban voltak. Az ügyesség mind a két betűről ellen vátat tett...

A család BIZTOSÍTSZA családja érdekében életet betétség és baleset ellen. BÉLA BING 51 Hamilton Place, New York.

geskedett, állandóan összeférhetetlen volt családijával szemben és feleségét tetleg is bántalmazta...

Egyről-Másról.

Írta: Balogh Gyula

A napokban azt álmodtam, hogy leváltárokban az irattartó fiúványokat elűzőből vert állványokkal esértek ki.

Kár, hogy ez az álom nem igen valósulhat meg. Pedig azok a kedves, drága régiósi megérdemelték ezt a kis luxust!

Mi, akik most itt öngyűzünk a földi téren, elmegyünk — ki előbb, ki utóbb — mindnyájan, s csakhamar ránk borulna az örök feledés fátyla, ha a leváltárok nem volnának.

Valamint az előzők leváltárokban élnek melőttünk, úgy mi is csak ezekben fogunk fennmaradni az utókor előtt.

Ezek mondják el: mik voltunk, miként éltünk, hogyan szerettük a hazát és mit tettünk magunk, esatládnk s az emberiség javára. Ezek tesznek tanúságot rólunk a jövő nemzedék előtt.

Ha bejárom az irattárványos sorokat, méla, borongó hangok... Minden szavukból kieseg a haza szent neve és mintha azt mondanák: jöjjetek, tanujatok!

A múlt század kilencvenes éve szerencsés esztendő volt nekünk. Hírhírű vendégek látogatása seg leváltárukak.

Az 1893. évi községi királyi-mások alkalmából egyszerre három miniszter is időzött Szombathelyen a vármegye házában falai között.

Wekerle Sándor miniszterelnök, Fejérváry Géza honvéd és Hieronymi belügyminiszter. Ritka eset s nem mindig és nem minden kis városban fordul elő ilyen látogatás.

Hieronymi Károly belügyminiszter ur ő kegyelmessége ez alkalommal azzal tüntette ki leváltárukak, hogy azt, Károlyi Antal akkori alispánunk társaságában, megfigyeltette.

Mindent figyelme méltott. Kiváló érdeklődéssel szemlélte a régi okmányokat, a vasvári káptalan határjáró és egyéb leveleit 1239 és 1259-ből, H. Rákóczi Ferencz rendeleteit a vármegyéhez, s azokon a fejedelem néváltírásait, melyeken még fel-felcsillant az arany porzó, melyet a nemzet bálványja használt.

Az ilyen leváltárok valóságos autogram-gyűjtemények is. Királyok, fejedelmek, kormányzókról, arisztokraták, a tudomány és társadalom előkelőségeinek aláírásával sűrűn találkoztunk.

Deák Ferencnek, Széchenynek kaligrafikus szép vonásain már messziről gyönyörködünk. Sajátságos, hogy némelyek oly közel írják nevüket az okmány utolsó sorához, mintha attól tartanának, hogy valaki birtokadomány vagy adólevelet írhatna a név fölé!

Kézbe vett a miniszter ur egy bárczát, melylyel 1848 előtt a megyei tisztviselők és követválasztások alkalmával szavaztak. Az egyik felén: "Lelküismeret szerint", s a másikon: "Csak a közjóra tekintés!" föliratok olvashatók.

Ezek a bárczák még most is elkelnek a különféle szavazások mezejében. Egy más alkalommal nagy irók, akik még most is siratunk, Mikszáth Kálmán közzöntött be hozzánk szentábróni Radó Kálmánnal, vármegyénk korábbi főispánjával s akkori országgyűlési képviselővel.

Amint Mikszáth a szép, vastag, erőskötésű krónikáit lapozgattam, egyszer csak oda fordul hozzám: — Ha dolgai közben valami jó témára akadna, elküldhetné nekem!

Küldöttem is egy jegyzőkönyvi kivonatot a XVII. századból, s amint utóbb hallottam, fel is dolgozta s ha nem eszélodom, "Hun-élet ember a szolgabíró" címmel jelent meg az elbeszélés közzétételére.

Most is kegyelettel őrzöm kint-tettő figyelmeinek jeleit, egy kis névjegyét. — Ugy-e, nap volt az is, amikor Thaly Gy. Lajos, a jeles történetíró és udvari tanácsos, a közös pénzügyminiszterium előkelő tisztviselőjét, üdvözölték leváltáruk szentnyelűen.

Szittyá őseket és helyneveket keresett az Őrség érdekes mappájában. Ritkán lepett meg valami, mint amikor azt kérdezte tőlem: — Találkoztál-on már Munkácsyval?

— Nem! — És kérdőleg tekintem rája. — Arra gondoltam, hogy amikor Munkácsy és magyar tipográfusok keresték a Magyarok Bejövetelehez, őrre is rákaphatott volna.

— No, no! — igyekeztem magamtól előadni a dicsőséget; ám-bátor már már magam is kezdetem lenni, hogy én egyike voltam Árpád utóka azon vidékeken, akik — a német szerint — nyergük alá tették a kemény löhust, hogy vasábróna magpulatsák.

Ugyes-bajos emberek, akik nálunk megfordultak, azok is érdeklődnek a misztikus fiúványok tartalma iránt. Vannak, akiknek figyelmét kü-

NE DOBJA KI PÉNZÉT.

Vásároljon ott, a hol biztosan jó szert kap pénzéért.

Az amerikai magyarok — úgy a városokban mint a telepeken lakók — az utóbbi években majdnem minden gyógyszerkészletüket nálunk szertbe, mert meggyőződtek, hogy a mi gyógyszerünk valóban olyan hatásos mint a miőt hirdetésünkben nekik tulajdonlunk.

igaz lelkiismerettel, hogy nem volt melegegedve a mi gyógyszerünkkel. Bizsékén hivatkozunk erre a körülményre, a midőn az alábbiakban néhány hírneves különlegességünkre hívjuk fel a Bevándorló olvasóinak figyelmét.

AZ ÖSZLEK ELLEN-SZERE. A Partos Patika által készített BÉLA BING.

A LEGJOEB FAJDALOM-OSILLAPITO. Ez faj valaminek elmaradása okából, az utóbbi években...

TITKOS BETEGSÉGEK. A legbiztosabb gyógyítási mód kezdő csófolás, gyógyítás s vesztésnél...

AZ IDEGESSÉG GYOGYITASA. Azok a szorongatók, akik az idegesség jeleit tapasztalják magukban...

AZ ELVESZETT PERFEKCIÓ. Az elvesztett kézfűzőt egyedül csak a Partos Patika készíti.

AZ ELVESZETT PERFEKCIÓ. Az elvesztett kézfűzőt egyedül csak a Partos Patika készíti.

MENTSVÁR. A nélkülözhetetlen házi gyógyszerár, amely a következők közt: gyögyeszek, köhögéscsillapítók, fejfájáscsillapítók...

PARTOS PATIKA. 160 SECOND AVE., NEW YORK. 10-ik utca szöglet. Szelvény formájában.

szegedi... Budapest... Kassa... Sopron... Szeged... Csorna... A sérthetetlen házaspár... Csorna, Sopron. Minap délután a sopron-ebenfurti vonalon...

szegedi... Budapest... Kassa... Sopron... Szeged... Csorna... A sérthetetlen házaspár... Csorna, Sopron. Minap délután a sopron-ebenfurti vonalon...

szegedi... Budapest... Kassa... Sopron... Szeged... Csorna... A sérthetetlen házaspár... Csorna, Sopron. Minap délután a sopron-ebenfurti vonalon...

szegedi... Budapest... Kassa... Sopron... Szeged... Csorna... A sérthetetlen házaspár... Csorna, Sopron. Minap délután a sopron-ebenfurti vonalon...

szegedi... Budapest... Kassa... Sopron... Szeged... Csorna... A sérthetetlen házaspár... Csorna, Sopron. Minap délután a sopron-ebenfurti vonalon...

szegedi... Budapest... Kassa... Sopron... Szeged... Csorna... A sérthetetlen házaspár... Csorna, Sopron. Minap délután a sopron-ebenfurti vonalon...

szegedi... Budapest... Kassa... Sopron... Szeged... Csorna... A sérthetetlen házaspár... Csorna, Sopron. Minap délután a sopron-ebenfurti vonalon...

akivel azután igyekezett Tolnármegeye felé.

Ily módon elérték Lápafőre a ju háshoz. Másnap reggel fölkeresték a lápafői birks-ágúat.

Most pedig ismét átadom a szót magának Vargának:

„A vincellér tudama velünk, hogy ottlétünk az uraságnak is bejelentett, és hogy az uraság is meg fogna bennünket nézni. Amidőn ezt meghallottuk, kimentünk mind a heten az erdőbe, nehogy bennünket a juhász nézőfogjanak. Kibajottuk velünk együtt a nagyobbik termelt juhászt is, aki kenyeret és bort hozott ki számunkra, a juhász felesége pedig fött eledelet, de bójások lévén, ezt meg nem ettük. Itt voltunk az erdőben, miglen közöttünk és a katonák között az ütközet meg nem történt.”

—Heller Ágoston a külföldre utazott. —Hova? —Nem tudjuk. —Meddig? —Nem tudjuk. —Hova? —Nem tudjuk. —Külföldre, a pontos címét nem tudjuk. —Mikor jön haza? —Nem tudjuk. —Ht hol van Heller? Hol van? —El Angliába!

Március elején csaptak össze a váltóhullások Heller Ágost fejére fölt. A családja, amelyet a nagy anyagi felborulás megdöbbentett, egyhangúlag elhatározta, hogy Gusztinak szó nélkül el kell tánnie Budapestre. Tekintve, hogy már Angliában egyszer volt két esztendeig és perfect angol, a családja odaküldte, hogy ott helyezkedjék el valahol. Heller Ágoston az elmúlt hétfőn, március 6-án éjjel, az express-vonatban utazott el a nyugati pályaudvarról. A hitelezők, a lejárt váltók és hasonló elintézetlen ügyek könnyesen nézhetek a robogó express után. A család csak a nagy adósság egy részét tudta kifizetni. Heller azzal bucsuzott el a néhánny legintimebb emberétől, hogy három nap múlva megtávoztassa a címét. Heller azonban már nyolc napja, hogy el-tűnt, de eddig semmiféle életjela nem adott magáról. A leveleit sem küldte maga után és bár sokan úgy tudják, hogy egy Londoni úton messze levő angliai városba ment, e perczen mindenki csak annyit tud, hogy Heller Ágoston az események hatása alatt eltűnt Budapestről, de hogy hová, azt senki sem tudja pontosan. Legkevésbé a hitelezői, a póruljárt ékszerészek és a zsrálói, akik eltűnését anyagilag is súlyosan sajnálják.

Keresd a segítséginszót! Heller Ágoston anyagi pusztulását, a hirtelen és váratlan eltűnését, egészen természetesen egy hölgy okozta: — egy kis színésznő. Az illető hölgy a Vigszínház segítséginszónője, évekkal ez-eltűt került fel a vidékről, előbb a Királyszínház, aztán egy kabaré, végül a Vigszínház tagja lett. Heller Ágost halálában beleszeretett a nőbe, akinek — így tudják legbizalmasabb barátai — lakást rendezett be harminczter koronáért, rengeteg ékszerrel kedveskedett és ahogyan tehette, kedvében járt. Heller féltékenyen szerelmes volt és ez rengeteg pénzbe került. Két privátdetektívet tartott, ezeknek nem volt más dolga, mint hogy lessék szíve bálványát, minden lépését megfigyelték és arról jelentést tettek Hellelnek. Az egyik detektívnek — ez igazán mulatságos — nem volt egyéb feladata, mint megfigyelni a Beregszászról érkező vonatokat, mert Hellelnek az volt a fixa ideája, hogy imádjotta szelermes valakibe, aki a beregszászi vonaton érkezik... A mult évben, egy álló esztendeig minden este a kabarében volt, elejétől végig meghallgatta az előadást, amelynek minden szavát kívülről tudta. Természetes, hogy a hivatalát elhanyagolta és így a pusztulás gyorsan és feltartóztatlanul közeledett feléje.

Váltók, ékszerék. Heller Ágoston nem volt gazdag ember. Családi összeköttetései és egyéb vonatkozásai folytán mégis nagy pénzekkel rendelkezett, de mert rendkívüli életmódjához ez sehogysm volt elegendő, rengeteg adósságot esimált. Több mint kétszáz ezer korona a váltóadóssága. Váltóin báró Kornfeld Móríc és báró Kornfeld Pál és mások a zsrálók. Március elején lejárt néhány váltója. Hellelnek nem volt pénze és most egyik zsrálója kijelentette, hogy nem fizet, akármilyen is, előre látható volt, hogy a régóta fenyegető skandalum kitör. Ki is patant a botrány. Heller nem tudott fizetni. Heller hirtelen távozását mások is fájlalják, leginkább ékszerészek, ezek közül is leginkább kettő, a

Bachruch A. és Latzko-testvérek ékszerészek. Mindegyiknek negyven-ötven ezer koronával adósa Heller, akinek ezenkívül még barátai kezében is igen sok a privát adóssága. A családját kétségbejuttatta a kínos eset és amennyiben tehetik, megkezdték a rengeteg adósság rendezését. Egyesek szerint csak 200.000 korona a még rendezetlen összeg, mások szerint az ékszeradósságokon kívül is közeleg száz ezer korona tartozást kell még rendeznie a szerencsétlen helyzetbe jutott, kiszípolozott, jobb sorsra érdemes fiatal embernek.

A Lipótvárosban rendkívül sajnálják az ott szimpatikus és jómódú, nagy reményű fiatal embert. Heller Ágoston mindössze harminczegy éves. Egy hét óta sehol sem beszélnek egyébről, mint arról a szomorú és váratlan fordulatról és mindentűn az öszinte sajnálkozás hangján állapítják meg, hogy a Faternelő Rézvénytársaság cégvezetője önhíháján kívül jutott az anyagi romlásba. Azt is beszélik, hogy egy-két év alatt, ha minden rendbejön, visszajár és minden rendben lesz. Heller Ágoston is ezt mondogta az esetéről bucsuzáskor a barátainak. Önkéntes számkivetésnek tartja a kezét. Ezt mondta és ezt írta utolsó levelében is. Heller, mielőtt vonatra ült, mint ahogyan a jól nevelt öngyilkosok szokták, több levelet írt és küldött el. Egyet báró Kornfeld Pálnak, egyet a nagybátyjának, Klein Gyulának, a Hitelbank igazgatójának és egyet Pallai Rózi színművésznőnek.

Családirtás. Szolnokon vasutas rémtettet követ el.

A budapesti postatrágédia, a már József fővárosi családirtása hasonlóan vérfagyasztó formában megismétlődött Szolnokon. A postás szerepe ezúttal egy vasutas ugrott fel, Szép Mihály nevezetű egyenket éves fiút, aki most a szolnokmezei főzőkórházban, halálos ágyán hörgi a rettenetes mentőt:

— A nyomor... a nyomor... és az idegek! Nem bírtam tovább. A nyomor és az idegek, ez a két kínzó szörnyeteg hatalmas kést adott a vasuti fiú kezébe. A késsel kivégezte a feleségét és halálra sebezte önmagát. Öt kiskoru gyermekét a véletlen mentette meg az elkeseredett, megzavarodott ember vérszomjától. Liam, leányom, megöl az apátok! Vasárnap éjszaka történt a borzalmas eset, de Szolnokon csak mára eszméltek a rémségre. Az Ujvárosban, kétszobás viskóban lakott Szép Mihály nyugalmazott államasuti fiú a feleségével és öt gyermekével. A legidősebb leánya tizennyolc éves, a legfiatalabb gyermek hat esztendő. Vasárnap este nyolc és kilenc óra között nyugodtan megvaosoroztak, a legragyogzóbb egyetértésben, ami általában jellemzte a szegény ember családi életét. Olyan jól éltek, hogy akármelyik bitorban született familia megirigyelhette.

Vasora után a család pihenőt tart. A gyermekek a belső szobában fekdtek le, a házaspár — szokás szerint — a konyhában. Tíz óra tájt réms sikoly hallat

szott a konyha felől. Szép Julianna, a tizennyolc éves ragyogó szép hajdon kirohant a szobából, gyertyát gyújtott és borzalmas látvány tárult eléje. Az anyja véresen fekdtt a földön és szalagottan hörgötte: — Fiam, lányom, gyertek, apátok megöl... A férj a hörgő asszony fejére borult, oldalába hatalmas kést vett szurva és nem volt már annyi ereje, hogy a kést kihuzza. Elrohant a szobából a fiu, a tizenhét éves Szép Balázs és kihuzta a konyhakést halálosan sebezett apja oldalából. Sorra eljöttek a többi gyermekek is, velőtrázó jajgatás, sikoltozás támadt, összefutottak a szomszédok és a nagy szörnyűködés közben egyelőre elfelejtettek orvost hívni. Mikor dr. Hasitz Henrik orvos megjelent, az asszony már halott volt. Jött a rendőrség, felvették a jegyzőkönyvet és konstataálták, hogy Szép Mihály egy 40 centiméter hosszú késsel többször a felesége hasába szurt és addig vagdosta, míg az asszony összeesett, a fejét a falra szúrta, hogy a belei kifordultak.

A halottat bevitték a kórház halottas kamrájába, a férjet pedig a betegszobába. Éjjelre bezárult az ujavárosi viskó kapuja és odabenn öt kiskoru árva tőrte fel a vért és borult zokogva a földre hevenyszett ágyra, ahol kiszívodott az édesanyjuk és halálra sebezte magát az apjuk.

Nyomor és idegfej. A réms éjszaka előzményeiről többféle verzió kering Szolnokon. Valamennyi meggyezik abban, hogy a házasság példás családi életet éltek, a család fő nem ivott, nem kártyázott, csak a családját, illetve nyomorgott csekély hatvan korona nyugdíjából. A véres estén is korán hazakerült és sorra csókolta a gyermekeit, akiket rajongással szeretett. Vasárnap este enni kártek a gyermekek a jóságos apától. A felesége a kór szóra sírásra fakadt, a férj pedig bementette arcát és így sóhajtozott keservesen. Majd egy sötét elhatározással a székényhez lépett, kirántott egy hatalmas, éles konyhakést és elhatározta a feleségét szurta agyon, úgy, hogy a belei kifordultak, aztán önmagát sebezte halálra és szintén kilógó belekkel borult a felesége hüllő tetemére. A gyermekek szentamni voltak a szörnyű vértánczok, de mindez pár pillanat alatt történt, úgy, hogy nem akkályozhatták meg. Sikoltoztak, szétfutottak, előhívták a szomszédokat és a többi ment a maga szomorú hivatalos útján.

Igy szölt az egyik verzió. A másik szerint a gyermekek mítsm sejtve, lefeküdtek a szobában és csak akkor futottak elő, mikor a konyhából az anyjuk réms jajkiáltását hallották.

SOHASEM fog teljesen kigyógyulni a HUVCSON nem használt az orvos és csak által kipróbált biztos hatóanyag beszerzésével való EGYEDÜLT KÖZVETLENEN ÉS A HAZAI ZÁRÓ BUNDESEN VALÓ NANTININ CSEPEKET, mely szabályozza a vérést és megújítja a szervezetet. — A fejedelmi leginkább 25 cent — A legismertebb — KISKORTÁRI BUNDESEN. — EGYEDÜLT KÖZVETLENEN ÉS A HAZAI ZÁRÓ BUNDESEN VALÓ NANTININ CSEPEKET. — VOROS KÉSZLET ELŐ MARGYAR CIGYÉSZETAR 5801 Buckeye Road, Dept. B, CLEVELAND, O.

Feltétlenül biztos haszon! UNITED REALTY AND MORTGAGE CO. Elnök: W. O. ROBINSON. Működik két ingatlanokat nevez magának New York államban, amelyek törvényei szerint be van jegyezve a nemzeti felügyelet alatt áll. Ez ingatlanokra kibocsátott SZÁZDOLLÁROS ARANY-KÖTVÉNYEKET, amelyekkel azonnal készpénzre lehet váltani minden hat hónapban bevaltatnak a szomszédok a kötvénykiadásra a társaság használatára is rátesznek.

FELTÉTELENT BIZTOS BEFEKTETÉS mely többet jövedelmez, mint bármely bank és biztosabb, mint bármelyik bankban, mert az ingatlanok értéke egyre növekszik. Minden kötvény ára száz dollár s aki egyszerre le nem fizetheti, fizet a kötvény megvásárlásakor hat dollár s minden hónapban tíz dollár, míg a kötvény kifizetése nem történik.

IRJON RÉSZELEKÉRT P CIME: UNITED REALTY AND MORTGAGE CO. 220 Broadway, New York. Gyűnjökök az ország minden részében keressetek.

Mi teszi izletessé a kávét. FRANCK CIGORIA A világhírű kávépótlék, melynek keverése által jobb ízűvé és kellemesebb aromájúvá teszi. A négyosztogates skatulyába esomagolt FRANCK CIGORIA kávé az igazi titka a jó kávékészítésnek. Az egész világon a legjobb szállodákban és vendéglőkben használják. Próbálja meg és győződjék meg róla, hogy a kávéja mennyivel jobb lesz általa. Az ön fűszere is raktáron tartja a kávépótlékot. Ügyeljen arra, hogy védjegyünk a kávépótló, a négyosztogates skatulyán rajta legyen.

WHISKEY AMERIKA LEGNAGYOBB WHISKEY-ÜZLETE Mi megmutatjuk önnek, hogy rendelést megbeszéljük, mert mi jobb árut az jobb értéket adunk önnek, mint az országunk bármely más üzlete. IME AZ ARANKÉLŐ NEHÁNY: Kiválóan finom vörös és fehér whiskey \$2.00, \$2.50, \$3.00 gallononként. Különleges Forst XXXX whiskey \$1.00. Kiválóan finom törköly és szilviorom \$2.50, \$3.00. Importált törköly és szilviorom \$1.00, \$3.00. Borovitska és rozstogepin \$2.00, \$2.50, \$3.00. Legfinomabb Jamaica és tea-rom \$2.00, \$2.50, \$3.00. Legfinomabb fehér és vörös bor \$1.00, \$1.50, \$2.00. KERJE AZ ARJEGYZŐNKET és írjon magyar nyelven, mert levelezünk van, aki a levelet elolvassa és szakra válaszol. Minden rendelést azonnal elkészítjük a mi megkapja az árut, minden hátdék nélkül. Ottlétünk megrendelésével Csecegoz és New York mi fizetjük a szállítást. Ez Chicago-nál nagyobb és New Yorknál közelebbi részre, mint az árut, tíz dollár értékűt kell rendelni, hogy BERMENTIVE küldjük. Küldjön postautalványt vagy készpénzt ajánlati levélben. KOLDJON PROBABELENDESEST, HOGY MEGGYÖZÖDJON. MORRIS FORST CO. 200 SMITHFIELD STREET, CORNER 2nd AVENUE, PITTSBURG, Pa.

Közjegyző, Jogiroda, Pénzküldés ALAPITTATOTT 1898-BAN. KLEIN IZIDOR bankár ALAPTÖKE \$125.000.00. 1111 Braddock Avenue, saját épület BRADDOCK, PA.

Közjegyző, Jogiroda, Pénzküldés ALAPITTATOTT 1898-BAN. KLEIN IZIDOR bankár ALAPTÖKE \$125.000.00. 1111 Braddock Avenue, saját épület BRADDOCK, PA.

Közjegyző, Jogiroda, Pénzküldés ALAPITTATOTT 1898-BAN. KLEIN IZIDOR bankár ALAPTÖKE \$125.000.00. 1111 Braddock Avenue, saját épület BRADDOCK, PA.

Közjegyző, Jogiroda, Pénzküldés ALAPITTATOTT 1898-BAN. KLEIN IZIDOR bankár ALAPTÖKE \$125.000.00. 1111 Braddock Avenue, saját épület BRADDOCK, PA.

Közjegyző, Jogiroda, Pénzküldés ALAPITTATOTT 1898-BAN. KLEIN IZIDOR bankár ALAPTÖKE \$125.000.00. 1111 Braddock Avenue, saját épület BRADDOCK, PA.

Közjegyző, Jogiroda, Pénzküldés ALAPITTATOTT 1898-BAN. KLEIN IZIDOR bankár ALAPTÖKE \$125.000.00. 1111 Braddock Avenue, saját épület BRADDOCK, PA.

Közjegyző, Jogiroda, Pénzküldés ALAPITTATOTT 1898-BAN. KLEIN IZIDOR bankár ALAPTÖKE \$125.000.00. 1111 Braddock Avenue, saját épület BRADDOCK, PA.

ERTEENI KELL. Koldus és detektív históriája. Párisból a következő érdekes dolgot írják nekünk: Párisban a nagy boulevardokon tilos a koldulás. Ezeket a vidékeket nem is látni koldust, olyan koldust, aki a csehhez tartozik. Ha néhanapján valaki leemeli a kalapját és koldul, akkor az illető tényleg szegény és az alacsonyára rá van szorulva. Így volt ez most is, midőn egy szegényesen öltözött fiatal ember szemérmesen megszólította a járókelőket. De Párisban is úgy van az, hogy szemérmes koldusnak üres a tarisznyája és így ennek a koldusnak sem hullottak sűrűn a pénzdarabok. Elmegy melette egy jól öltözött úriember. Vastag bajusz, erős bot a kezében, jellemzik őt. Kabátja baloldalan egy kis franczia szalag van. Detektív. Odalép a fiatal emberhez és ezt mondja neki: —Fiatal ember, tűnjön el észrevétlenül, tudja, hogy nem szabad... A detektív odabök meggy. Majd megáll. Gondolkodik. Visszaforul és a zsebéből egy ezüst pénzdarabot vesz elő, melyet a koldusnak a kalapjába dob. A boulevard népe látta az egész jelenetet.

ERTEENI KELL. Koldus és detektív históriája. Párisból a következő érdekes dolgot írják nekünk: Párisban a nagy boulevardokon tilos a koldulás. Ezeket a vidékeket nem is látni koldust, olyan koldust, aki a csehhez tartozik. Ha néhanapján valaki leemeli a kalapját és koldul, akkor az illető tényleg szegény és az alacsonyára rá van szorulva. Így volt ez most is, midőn egy szegényesen öltözött fiatal ember szemérmesen megszólította a járókelőket. De Párisban is úgy van az, hogy szemérmes koldusnak üres a tarisznyája és így ennek a koldusnak sem hullottak sűrűn a pénzdarabok. Elmegy melette egy jól öltözött úriember. Vastag bajusz, erős bot a kezében, jellemzik őt. Kabátja baloldalan egy kis franczia szalag van. Detektív. Odalép a fiatal emberhez és ezt mondja neki: —Fiatal ember, tűnjön el észrevétlenül, tudja, hogy nem szabad... A detektív odabök meggy. Majd megáll. Gondolkodik. Visszaforul és a zsebéből egy ezüst pénzdarabot vesz elő, melyet a koldusnak a kalapjába dob. A boulevard népe látta az egész jelenetet.

ERTEENI KELL. Koldus és detektív históriája. Párisból a következő érdekes dolgot írják nekünk: Párisban a nagy boulevardokon tilos a koldulás. Ezeket a vidékeket nem is látni koldust, olyan koldust, aki a csehhez tartozik. Ha néhanapján valaki leemeli a kalapját és koldul, akkor az illető tényleg szegény és az alacsonyára rá van szorulva. Így volt ez most is, midőn egy szegényesen öltözött fiatal ember szemérmesen megszólította a járókelőket. De Párisban is úgy van az, hogy szemérmes koldusnak üres a tarisznyája és így ennek a koldusnak sem hullottak sűrűn a pénzdarabok. Elmegy melette egy jól öltözött úriember. Vastag bajusz, erős bot a kezében, jellemzik őt. Kabátja baloldalan egy kis franczia szalag van. Detektív. Odalép a fiatal emberhez és ezt mondja neki: —Fiatal ember, tűnjön el észrevétlenül, tudja, hogy nem szabad... A detektív odabök meggy. Majd megáll. Gondolkodik. Visszaforul és a zsebéből egy ezüst pénzdarabot vesz elő, melyet a koldusnak a kalapjába dob. A boulevard népe látta az egész jelenetet.

ERTEENI KELL. Koldus és detektív históriája. Párisból a következő érdekes dolgot írják nekünk: Párisban a nagy boulevardokon tilos a koldulás. Ezeket a vidékeket nem is látni koldust, olyan koldust, aki a csehhez tartozik. Ha néhanapján valaki leemeli a kalapját és koldul, akkor az illető tényleg szegény és az alacsonyára rá van szorulva. Így volt ez most is, midőn egy szegényesen öltözött fiatal ember szemérmesen megszólította a járókelőket. De Párisban is úgy van az, hogy szemérmes koldusnak üres a tarisznyája és így ennek a koldusnak sem hullottak sűrűn a pénzdarabok. Elmegy melette egy jól öltözött úriember. Vastag bajusz, erős bot a kezében, jellemzik őt. Kabátja baloldalan egy kis franczia szalag van. Detektív. Odalép a fiatal emberhez és ezt mondja neki: —Fiatal ember, tűnjön el észrevétlenül, tudja, hogy nem szabad... A detektív odabök meggy. Majd megáll. Gondolkodik. Visszaforul és a zsebéből egy ezüst pénzdarabot vesz elő, melyet a koldusnak a kalapjába dob. A boulevard népe látta az egész jelenetet.

ERTEENI KELL. Koldus és detektív históriája. Párisból a következő érdekes dolgot írják nekünk: Párisban a nagy boulevardokon tilos a koldulás. Ezeket a vidékeket nem is látni koldust, olyan koldust, aki a csehhez tartozik. Ha néhanapján valaki leemeli a kalapját és koldul, akkor az illető tényleg szegény és az alacsonyára rá van szorulva. Így volt ez most is, midőn egy szegényesen öltözött fiatal ember szemérmesen megszólította a járókelőket. De Párisban is úgy van az, hogy szemérmes koldusnak üres a tarisznyája és így ennek a koldusnak sem hullottak sűrűn a pénzdarabok. Elmegy melette egy jól öltözött úriember. Vastag bajusz, erős bot a kezében, jellemzik őt. Kabátja baloldalan egy kis franczia szalag van. Detektív. Odalép a fiatal emberhez és ezt mondja neki: —Fiatal ember, tűnjön el észrevétlenül, tudja, hogy nem szabad... A detektív odabök meggy. Majd megáll. Gondolkodik. Visszaforul és a zsebéből egy ezüst pénzdarabot vesz elő, melyet a koldusnak a kalapjába dob. A boulevard népe látta az egész jelenetet.

ERTEENI KELL. Koldus és detektív históriája. Párisból a következő érdekes dolgot írják nekünk: Párisban a nagy boulevardokon tilos a koldulás. Ezeket a vidékeket nem is látni koldust, olyan koldust, aki a csehhez tartozik. Ha néhanapján valaki leemeli a kalapját és koldul, akkor az illető tényleg szegény és az alacsonyára rá van szorulva. Így volt ez most is, midőn egy szegényesen öltözött fiatal ember szemérmesen megszólította a járókelőket. De Párisban is úgy van az, hogy szemérmes koldusnak üres a tarisznyája és így ennek a koldusnak sem hullottak sűrűn a pénzdarabok. Elmegy melette egy jól öltözött úriember. Vastag bajusz, erős bot a kezében, jellemzik őt. Kabátja baloldalan egy kis franczia szalag van. Detektív. Odalép a fiatal emberhez és ezt mondja neki: —Fiatal ember, tűnjön el észrevétlenül, tudja, hogy nem szabad... A detektív odabök meggy. Majd megáll. Gondolkodik. Visszaforul és a zsebéből egy ezüst pénzdarabot vesz elő, melyet a koldusnak a kalapjába dob. A boulevard népe látta az egész jelenetet.

ERTEENI KELL. Koldus és detektív históriája. Párisból a következő érdekes dolgot írják nekünk: Párisban a nagy boulevardokon tilos a koldulás. Ezeket a vidékeket nem is látni koldust, olyan koldust, aki a csehhez tartozik. Ha néhanapján valaki leemeli a kalapját és koldul, akkor az illető tényleg szegény és az alacsonyára rá van szorulva. Így volt ez most is, midőn egy szegényesen öltözött fiatal ember szemérmesen megszólította a járókelőket. De Párisban is úgy van az, hogy szemérmes koldusnak üres a tarisznyája és így ennek a koldusnak sem hullottak sűrűn a pénzdarabok. Elmegy melette egy jól öltözött úriember. Vastag bajusz, erős bot a kezében, jellemzik őt. Kabátja baloldalan egy kis franczia szalag van. Detektív. Odalép a fiatal emberhez és ezt mondja neki: —Fiatal ember, tűnjön el észrevétlenül, tudja, hogy nem szabad... A detektív odabök meggy. Majd megáll. Gondolkodik. Visszaforul és a zsebéből egy ezüst pénzdarabot vesz elő, melyet a koldusnak a kalapjába dob. A boulevard népe látta az egész jelenetet.

ERTEENI KELL. Koldus és detektív históriája. Párisból a következő érdekes dolgot írják nekünk: Párisban a nagy boulevardokon tilos a koldulás. Ezeket a vidékeket nem is látni koldust, olyan koldust, aki a csehhez tartozik. Ha néhanapján valaki leemeli a kalapját és koldul, akkor az illető tényleg szegény és az alacsonyára rá van szorulva. Így volt ez most is, midőn egy szegényesen öltözött fiatal ember szemérmesen megszólította a járókelőket. De Párisban is úgy van az, hogy szemérmes koldusnak üres a tarisznyája és így ennek a koldusnak sem hullottak sűrűn a pénzdarabok. Elmegy melette egy jól öltözött úriember. Vastag bajusz, erős bot a kezében, jellemzik őt. Kabátja baloldalan egy kis franczia szalag van. Detektív. Odalép a fiatal emberhez és ezt mondja neki: —Fiatal ember, tűnjön el észrevétlenül, tudja, hogy nem szabad... A detektív odabök meggy. Majd megáll. Gondolkodik. Visszaforul és a zsebéből egy ezüst pénzdarabot vesz elő, melyet a koldusnak a kalapjába dob. A boulevard népe látta az egész jelenetet.

ERTEENI KELL. Koldus és detektív históriája. Párisból a következő érdekes dolgot írják nekünk: Párisban a nagy boulevardokon tilos a koldulás. Ezeket a vidékeket nem is látni koldust, olyan koldust, aki a csehhez tartozik. Ha néhanapján valaki leemeli a kalapját és koldul, akkor az illető tényleg szegény és az alacsonyára rá van szorulva. Így volt ez most is, midőn egy szegényesen öltözött fiatal ember szemérmesen megszólította a járókelőket. De Párisban is úgy van az, hogy szemérmes koldusnak üres a tarisznyája és így ennek a koldusnak sem hullottak sűrűn a pénzdarabok. Elmegy melette egy jól öltözött úriember. Vastag bajusz, erős bot a kezében, jellemzik őt. Kabátja baloldalan egy kis franczia szalag van. Detektív. Odalép a fiatal emberhez és ezt mondja neki: —Fiatal ember, tűnjön el észrevétlenül, tudja, hogy nem szabad... A detektív odabök meggy. Majd megáll. Gondolkodik. Visszaforul és a zsebéből egy ezüst pénzdarabot vesz elő, melyet a koldusnak a kalapjába dob. A boulevard népe látta az egész jelenetet.

ERTEENI KELL. Koldus és detektív históriája. Párisból a következő érdekes dolgot írják nekünk: Párisban a nagy boulevardokon tilos a koldulás. Ezeket a vidékeket nem is látni koldust, olyan koldust, aki a csehhez tartozik. Ha néhanapján valaki leemeli a kalapját és koldul, akkor az illető tényleg szegény és az alacsonyára rá van szorulva. Így volt ez most is, midőn egy szegényesen öltözött fiatal ember szemérmesen megszólította a járókelőket. De Párisban is úgy van az, hogy szemérmes koldusnak üres a tarisznyája és így ennek a koldusnak sem hullottak sűrűn a pénzdarabok. Elmegy melette egy jól öltözött úriember. Vastag bajusz, erős bot a kezében, jellemzik őt. Kabátja baloldalan egy kis franczia szalag van. Detektív. Odalép a fiatal emberhez és ezt mondja neki: —Fiatal ember, tűnjön el észrevétlenül, tudja, hogy nem szabad... A detektív odabök meggy. Majd megáll. Gondolkodik. Visszaforul és a zsebéből egy ezüst pénzdarabot vesz elő, melyet a koldusnak a kalapjába dob. A boulevard népe látta az egész jelenetet.

ERTEENI KELL. Koldus és detektív históriája. Párisból a következő érdekes dolgot írják nekünk: Párisban a nagy boulevardokon tilos a koldulás. Ezeket a vidékeket nem is látni koldust, olyan koldust, aki a csehhez tartozik. Ha néhanapján valaki leemeli a kalapját és koldul, akkor az illető tényleg szegény és az alacsonyára rá van szorulva. Így volt ez most is, midőn egy szegényesen öltözött fiatal ember szemérmesen megszólította a járókelőket. De Párisban is úgy van az, hogy szemérmes koldusnak üres a tarisznyája és így ennek a koldusnak sem hullottak sűrűn a pénzdarabok. Elmegy melette egy jól öltözött úriember. Vastag bajusz, erős bot a kezében, jellemzik őt. Kabátja baloldalan egy kis franczia szalag van. Detektív. Odalép a fiatal emberhez és ezt mondja neki: —Fiatal ember, tűnjön el észrevétlenül, tudja, hogy nem szabad... A detektív odabök meggy. Majd megáll. Gondolkodik. Visszaforul és a zsebéből egy ezüst pénzdarabot vesz elő, melyet a koldusnak a kalapjába dob. A boulevard népe látta az egész jelenetet.

ERTEENI KELL. Koldus és detektív históriája. Párisból a következő érdekes dolgot írják nekünk: Párisban a nagy boulevardokon tilos a koldulás. Ezeket a vidékeket nem is látni koldust, olyan koldust, aki a csehhez tartozik. Ha néhanapján valaki leemeli a kalapját és koldul, akkor az illető tényleg szegény és az alacsonyára rá van szorulva. Így volt ez most is, midőn egy szegényesen öltözött fiatal ember szemérmesen megszólította a járókelőket. De Párisban is úgy van az, hogy szemérmes koldusnak üres a tarisznyája és így ennek a koldusnak sem hullottak sűrűn a pénzdarabok. Elmegy melette egy jól öltözött úriember. Vastag bajusz, erős bot a kezében, jellemzik őt. Kabátja baloldalan egy kis franczia szalag van. Detektív. Odalép a fiatal emberhez és ezt mondja neki: —Fiatal ember, tűnjön el észrevétlenül, tudja, hogy nem szabad... A detektív odabök meggy. Majd megáll. Gondolkodik. Visszaforul és a zsebéből egy ezüst pénzdarabot vesz elő, melyet a koldusnak a kalapjába dob. A boulevard népe látta az egész jelenetet.

ERTEENI KELL. Koldus és detektív históriája. Párisból a következő érdekes dolgot írják nekünk: Párisban a nagy boulevardokon tilos a koldulás. Ezeket a vidékeket nem is látni koldust, olyan koldust, aki a csehhez tartozik. Ha néhanapján valaki leemeli a kalapját és koldul, akkor az illető tényleg szegény és az alacsonyára rá van szorulva. Így volt ez most is, midőn egy szegényesen öltözött fiatal ember szemérmesen megszólította a járókelőket. De Párisban is úgy van az, hogy szemérmes koldusnak üres a tarisznyája és így ennek a koldusnak sem hullottak sűrűn a pénzdarabok. Elmegy melette egy jól öltözött úriember. Vastag bajusz, erős bot a kezében, jellemzik őt. Kabátja baloldalan egy kis franczia szalag van. Detektív. Odalép a fiatal emberhez és ezt mondja neki: —Fiatal ember, tűnjön el észrevétlenül, tudja, hogy nem szabad... A detektív odabök meggy. Majd megáll. Gondolkodik. Visszaforul és a zsebéből egy ezüst pénzdarabot vesz elő, melyet a koldusnak a kalapjába dob. A boulevard népe látta az egész jelenetet.

ERTEENI KELL. Koldus és detektív históriája. Párisból a következő érdekes dolgot írják nekünk: Párisban a nagy boulevardokon tilos a koldulás. Ezeket a vidékeket nem is látni koldust, olyan koldust, aki a csehhez tartozik. Ha néhanapján valaki leemeli a kalapját és koldul, akkor az illető tényleg szegény és az alacsonyára rá van szorulva. Így volt ez most is, midőn egy szegényesen öltözött fiatal ember szemérmesen megszólította a járókelőket. De Párisban is úgy van az, hogy szemérmes koldusnak üres a tarisznyája és így ennek a koldusnak sem hullottak sűrűn a pénzdarabok. Elmegy melette egy jól öltözött úriember. Vastag bajusz, erős bot a kezében, jellemzik őt. Kabátja baloldalan egy kis franczia szalag van. Detektív. Odalép a fiatal emberhez és ezt mondja neki: —Fiatal ember, tűnjön el észrevétlenül, tudja, hogy nem szabad... A detektív odabök meggy. Majd megáll. Gondolkodik. Visszaforul és a zsebéből egy ezüst pénzdarabot vesz elő, melyet a koldusnak a kalapjába dob. A boulevard népe látta az egész jelenetet.

ERTEENI KELL. Koldus és detektív históriája. Párisból a következő érdekes dolgot írják nekünk: Párisban a nagy boulevardokon tilos a koldulás. Ezeket a vidékeket nem is látni koldust, olyan koldust, aki a csehhez tartozik. Ha néhanapján valaki leemeli a kalapját és koldul, akkor az illető tényleg szegény és az alacsonyára rá van szorulva. Így volt ez most is, midőn egy szegényesen öltözött fiatal ember szemérmesen megszólította a járókelőket. De Párisban is úgy van az, hogy szemérmes koldusnak üres a tarisznyája és így ennek a koldusnak sem hullottak sűrűn a pénzdarabok. Elmegy melette egy jól öltözött úriember. Vastag bajusz, erős bot a kezében, jellemzik őt. Kabátja baloldalan egy kis franczia szalag van. Detektív. Odalép a fiatal emberhez és ezt mondja neki: —Fiatal ember, tűnjön el észrevétlenül, tudja, hogy nem szabad... A detektív odabök meggy. Majd megáll. Gondolkodik. Visszaforul és a zsebéből egy ezüst pénzdarabot vesz elő, melyet a koldusnak a kalapjába dob. A boulevard népe látta az egész jelenetet.

ERTEENI KELL. Koldus és detektív históriája. Párisból a következő érdekes dolgot írják nekünk: Párisban a nagy boulevardokon tilos a koldulás. Ezeket a vidékeket nem is látni koldust, olyan koldust, aki a csehhez tartozik. Ha néhanapján valaki leemeli a kalapját és koldul, akkor az illető tényleg szegény és az alacsonyára rá van szorulva. Így volt ez most is, midőn egy szegényesen öltözött fiatal ember szemérmesen megszólította a járókelőket. De Párisban is úgy van az, hogy szemérmes koldusnak üres a tarisznyája és így ennek a koldusnak sem hullottak sűrűn a pénzdarabok. Elmegy melette egy jól öltözött úriember. Vastag bajusz, erős bot a kezében, jellemzik őt. Kabátja baloldalan egy kis franczia szalag van. Detektív. Odalép a fiatal emberhez és ezt mondja neki: —Fiatal ember, tűnjön el észrevétlenül, tudja, hogy nem szabad... A detektív odabök meggy. Majd megáll. Gondolkodik. Visszaforul és a zsebéből egy ezüst pénzdarabot vesz elő, melyet a koldusnak a kalapjába dob. A boulevard népe látta az egész jelenetet.

ERTEENI KELL. Koldus és detektív históriája. Párisból a következő érdekes dolgot írják nekünk: Párisban a nagy boulevardokon tilos a koldulás. Ezeket a vidékeket nem is látni koldust, olyan koldust, aki a csehhez tartozik. Ha néhanapján valaki leemeli a kalapját és koldul, akkor az illető tényleg szegény és az alacsonyára rá van szorulva. Így volt ez most is, midőn egy szegényesen öltözött fiatal ember szemérmesen megszólította a járókelőket. De Párisban is úgy van az, hogy szemérmes koldusnak üres a tarisznyája és így ennek a koldusnak sem hullottak sűrűn a pénzdarabok. Elmegy melette egy jól öltözött úriember. Vastag bajusz, erős bot a kezében, jellemzik őt. Kabátja baloldalan egy kis franczia szalag van. Detektív. Odalép a fiatal emberhez és ezt mondja neki: —Fiatal ember, tűnjön el észrevétlenül, tudja, hogy nem szabad... A detektív odabök meggy. Majd megáll. Gondolkodik. Visszaforul és a zsebéből egy ezüst pénzdarabot vesz elő, melyet a koldusnak a kalapjába dob. A boulevard népe látta az egész jelenetet.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetés... Kiszámlázás... Hirdetési díjak...

MEGBIZHATÓ BANKÁROK.

E rovat alatt oly bankcégek... Megbízható bankok...

NEW YORK ALLAM.

ERŐS BÉGHOD és KÖHNE, 15 William Street, New York.

PENNSYLVANIA ALLAM.

FIRST NATIONAL BANK, Elso Nemzeti Bank, Minersville.

WISCONSIN ALLAM.

MERCHANTS AND SAVINGS BANK, Kereskedelmi és Takarékpénztár, Kenosha.

NEW JERSEY ALLAM.

ATLANTIC BANK, 127 Second St. Passaic.

A Bevándorlót a következő urak képviselik...

PEHER JENŐ... BARTA M. MIHALY...

KOLLETAR ANDRÁS... TÓTH BELA...

TÓTH BELA... MAGYAR FOGORVOS...

ADLER IGNATZ... MAGYAR FOGORVOS...

50 DOLLAR JUTALOM... A MESEFUTÓNER...

165... 165... HOFFMANN JÓZSEF...

CHICAGOI MAGYAR ORVOS. Dr. Löwinger Ernő...

RENDÉLŐK: Naponta reggel 8-11-ig...

Magyar Betegsegélyző Egyletek Szövetkezete. FRANK SZLOVEZKY. Corner STATE & BUTLER ST., BRIDGEPORT, Conn.

ELSŐ MAGYAR REFORMATUS EGYHÁZ NEW YORKBAN. TARTALMAS: MULLATTATÓ: A LEGUJABB ÉS LEGTARTALMASABB MAGYAR ÉLCLAP A NAGYDOB...

TÓTH BELA. 413 Fairmount Avenue PHILADELPHIA, PA. VEDŐNÖK: A NAGYDOB ÉLCLAPRAGÓ TÁRSASÁG...

Mihalikovits Sándor. EGYSZERŰ MAGYAR HAJMAGY. 400 MAGNOLIA AVENUE. ELIZABETH, N. J.

A NAP. A magyar nyelvű szociális lap. Magyarországi legjelentősebb és legolvasottabb lapja.

KERESTETÉS. 500 dollár jutalmat adunk annak, aki Schneider József férfinőt...

Jó kuglipálya! A pályahasználat ingyen! PHILAI MAGYAROK! C. Schmidt & Sons Bing Co. 127 Edward Street, PHILADELPHIA, Pa.

INFLUENZA. A valóság Anker-Pain Expeller valóban kitűnően meggyógyítja a légzőszervi betegségeket...

NYOMTATVÁNYAIT. ANGLO ART PRINTING CO.-hoz. 1020 N. 3rd Street, PHILADELPHIA, Pa.

"A BEVÁNDORLÓ" NAPTÁRA az 1911. esztendőre. MEGJELENT ÉS A SZÉTKÜLDÉSE TEGYENKÉNT MEGKEZDÜNK. A Bevándorló Naptára...

BATHÓ ISTVÁN, tulajdonos. Boulevard-épület, 158-2 Avenue, a 10-ik utca sarkán.

Órák olcsó eladása. Egy csodálatos 10 órást fizetve a dollárért...

Dr. PEKELMAN IZSO. 308 EAST 72nd STREET. Fogorvos, fogkezelés, fogszabályozás.

Kerékpárok. A LEGUJABB ABBAN KAPHATOK. Bérczy István-nál. Kétféle kerékpár: inakörv, tafétkörv, deindekés és beszállókerékpár.

Attól tartok, hogy ő maga sem vetett szót magával. Nem ő a bíró ebben a körítésben...

A boldogság nagyon relatív fogalom. De tegyük fel, mindenbe beleegyezem, hogyan hajlítjuk ezt végre?

SEIDENBERG & Co. College & Division Street, Trenton, N. J. Legyen felvettnek a trentoni szociális és szociális munkások...

Ki ne tudná. MIT JELENT A FERIFÉREG és mit jelent az, ha az erő már nincs meg...

SATURNINT, mely nemcsak, hogy a legrovidebb idő alatt meggyógyítja az éjszai magorlást...

VÖRÖS KERESZT. 8901 Buckeye Rd., Dept. B. CLEVELAND, O. Mindenkit érhet baleset.

ISS NAGY könyvesháznak. 7 Second Ave. New York, N. Y. Most jelent meg: A nagy aranykincs...

SZ. VIII. ÉVFOLY.

Esőcseppek. Irta: Feleki Sándor. Esőcseppek kopogás. Hosszan el-hallgató. Mint vergőnek, mint. Az ónszínű ablakon.

Nem tudom én, más is. Vagy csak magam ér. De énnekem kopogás. Melódias, szép zene.

Néha-néha úgy képz. Hogyha hullnak szap. Hogy alimból pajz. Ver föl engem jókor.

S a szívembe belopó. Ez a pergő, fűrgő da. Bőssz felhők közt fe. Napfény, siker, diad.

Máskor pedig kopog. Lassu, tompa, csügge. S lellem tőlük farag. Mint valamely nagy f.

Ugy érzem, hogy erő. S mindegy az már é. Elmerülök a nagy ha. Vagy csöml elérhető.

Ezer nótát, vigat-bus. Vez a cseppnyi had. Néha arcunk felrag. Máskor róla könyv pe.

Furcsa ember. Irta: Pakots József. Mátéfi a fűrdőhöz. naponta szembetalálko. fiatal leánnyal. A leán. roncia és az angol lüpe. s valahányszor Mátéfi. emeletről lefelé jöve. hallon, a léány mindann. nyos, lenéző mosolyg. végig.

SZÉPIRODALMI MELLÉKLET

VIII. ÉVFOLYAM. 34. SZÁM.

LITERARY SECTION OF THE BEVANDORLO

VIII. YEAR. No. 34.

Esőcseppek.

Írta: Feleki Sándor.

Esőcseppek kopogását
Hosszan el-elhallgatom,
Mint vergőnek, mint peregnék
Az őnszínű ablakon.

Nem tudom én, más is hallja,
Vagy csak magam érzem-e?
De énnekem kopogásuk
Melódias, szép zene.

Néha-néha úgy képelem
Hogyha hullnak szaporán,
Hogy álomból pajzán nótá
Ver föl engem jókorán.

S a szívembe belopózik
Ez a pergő, fúrge dal,
Rózsás felhők közt felel int
Napfény, siker, diadal.

Máskor pedig kopogásuk
Lassú, tompa, csüggeteg
S lekem tőlük fáradt, nehéz,
Mint valamely nagy beteg.

Ugy érzem, hogy erőm elhagy
S mindegy az már énnekem:
Elmerülök a nagy harcban,
Vagy cselöm elérhetem.

Ezer nótát, vigat-busát,
Ver a cseppnyi hadsereg,
Néha arcunk felragyog rá,
Máskor róla könyv pereg.

Furcsa emberek.

Írta: Pakots József.

Mátéfi a fürdőhotel halljában
naponta szembetalálkozott egy
fiatal leánnyal. A leány egy sa-
rok asztalnál ülve, rendszerint a
francia és az angol lapokat bujtja
s valahányszor Mátéfi a második
emeletről lefelé jövet átsétált a
hallon, a leány mindannyiszor gu-
nyos, lenéző mosollyal mérte
végig.

Mátéfit ez a nézés módfelett
ingerelte. Nem értette az okát és
rosszkedvű lett tőle.

Egyáltalán amióta ezen az elő-
kelő nemzetközi fürdőhelyen, a rá
nézve annyira idegen világban
időzött, nem volt egy igazi, ke-
lemes vidám napja sem. Vala-
hogy nem tudta beletalálni magát
a választékos milieuba, a társasá-
gi élet merev formáiba s gyakran,
amint eszenkint szmokingosan le-
ment a fürdőhotel koncert-terme-
be, ahol napról-napra a világ leg-
első művészei produkáltak magu-
kat, olyan érzése támadt, hogy ő
hivatalosan tolakodott ebbe az elő-
kelő körbe, amelynek gondolkodá-
smódja, nevelése, erkölce,
mind-mind olyan idegen előtte.

Ilyenkor kétségbeesetten szólt
oda különös barátjának, az írónak,
akivel együtt indult a koncer-
tre.

— Talán fordulnánk vissza.
— Ugyan miért?
— Nem tudom. Azaz hogy...
Az író felkacagott.

— Hja, a kultúrételtől való
iszonyodás! Nem, nem; velem
kell jönnöd.

— De kérlek, mikor sehogysem
találom bele magam. Ez a szmoking
is. Nézd meg, kérlek, nincs
valami baja?

Az író, Jávör, nevetett, furesán
nevetett. Mátéfit már ez is inge-
relte. Aminthogy újabbán lázadó-
zott ez ellen a különös ember el-
len. Tétetlenül lázadózott, de
nem tudta magát kiszabadítani a
befolyása alól.

Ez a Jávör nyárspolgári szem-
mel nézve nagyon furcsa ur volt.
De a cinkus, léha, de rendkívül zse-
niális emberek közé tartozott, aki
mint író elkövetett egy-két csodá-
latos művet, értékeset, előkelőt,

telve az élet kiváltságos meglá-
tásával, művészi megérzékítésével,
de egyébként inkább élt, olyan-
formán, mint egy grand seigneur
és mint egy cigány.

Ehez az emberhez úgy jutott
hozzá Mátéfi, a vidéki, nehéz gon-
dolkodású és kissé parasztos fia-
tal ur, hogy valamikor egészen
gyerek-korukban egy iskolába,

sőt egy iskolapadba sodorta őket
össze az élet. A gyerekkori paj-
táság aztán husz év múltán, egy-
szer, véletlenül, egy vasuti kocsi-
ban, újra megkötött. Mátéfi, a
vidéki földbirtokos-ifjú, aki éppen
azidőtájt lett teljesen a maga ura,
nekiindult egy kicsit a világnak.

Nem tudta, hol kezdje, rábízta hát
magát egy menetjegy-iroda kör-
utazási programjára. Svájcban
járt a vonata, amikor kocsijába
egy különös uri ember lépett, aki
az első üdvözlő szavak után szidni
kezdte Svájcot, az örökös esőt, a
világot, míg a második negyed-
órán viszont egekig magasztal-
ta ugyancsak Svájcot, az esőt és
a világot.

Mátéfi, aki a megállapodott né-
zetek, felfogások és elvek szolid
embere volt, nagyon furcsán né-
zett az idegenre, aki úgy látszik,
észrevette az utitársa meglepődé-
sét, mert felkacagott. Aztán be-
mutakozott:

— Jávör György!
— Mátéfi földbirtokos!

Az idegen erre újra nevetett s
aztán nem minden guny nélkül
mondta:

— De különös! Látja, uram, a
mi kölcsönös bemutatkozásunk
módjában valami érdekes tévedés
van. Én csak annyit mondtam:
Jávör György. Holott ez ostoba
gögre mutat. Utána kellett volna
tennem: magyar író. Mert igazán
nincs az orromra írva, hogy mi a
foglalkozásom. Míg én így mutat-
koztam be: Mátéfi földbirtokos,
pedig ez már pleonázmus, mert
önről, Jég ha le is akarná tagad-
ni, meglátszik a földbirtokos.

Mátéfi nem volt tisztában vele,
hogy mosolyognia kell, vagy meg-
sértődnie. ezen a megjegyzésen,
de nem juthatott el a megállapí-
tásig, mert az idegen újra megszó-
lalt:

— Mátéfi... Mátéfi... Ez a
név egyébként emlékeztet engem
egy iskolapajtásomra. Miklósnak
hívták.

— Engem is.
— Az egri katolikus gimná-
ziumba járt.

— Én is
— Hiszen akkor ez te vagy! —
kiáltott fel az író vidáman. — A
kis, puók, buta, kerekkepű Mátéfi
gyerek! Szervusz!

— Kérem, én...
— Jó, jó, persze nem tudod,
hogy én ki vagyok. Más a nevem
most, mint akkor. Írói nevet hasz-
nálók. Jedniczki vagyok, a sárosi
kölyök. Az osztály legnagyobb
zsványja, a lump, nagyzó, javít-
hatatlan Jedniczki! Emlékszel-e
már?

— Oh, hogyne... Hát te vagy
az? — mondotta Mátéfi elfogóva
és nagy zavarral szoritotta meg
az egykori iskolapajtás kezét.

Egyszerre valami nagy tiszte-
let fogta el Jávör iránt. Az előbb,
amikor a kölcsönös bemutatkozás
történt és meghallotta a Jávör ne-
vet, rögtön felöltött előtte az is-
mert írói név. Sokszor hallotta
már, olvasott is tőle egy-két ki-
sebb elbeszélést s bár belső meg-
győződésén alapuló ítélte nem
volt róla, elfogadta ő is az általa-
nos, elismerő véleményt, amely
ugy szőlt, hogy Jávör nagy író.
De a tisztelet, amely e pillanatban
Jávör iránt elfogta, éppenséggel
nem a Jávör írói kiváltsága miatt
támadt benne. Mit bánta volna ő

más körülmények között, hogy ez
az ur, aki szemben ül vele a vasuti
kocsiban. Jávör, a nagy író? De
az a tudat, hogy ez az idegen ma-
ga Jedniczki, az egykori gunyo-
ros, eszes, felsőbbégsé diákpaj-
tás, nagyon elfogadta, zavartá-
tette. Hirtelen az a tisztelet szál-
ta meg, amely diák-korában élt
benn a örökké csipkedő, zseniá-
lis fiu iránt, aki kinevelte tanárait
és lenézte osztálytársait. Mátéfi,
vagy ahogy Jávör mondta, a kis
puók, buta, kerekkepű Mátéfi-
gyerek előtt olyan nagy, kivétele-
sénynek tünt fel a tekintélyt nem
ismerő, vakmerő, csufolóó Jed-
niczki fiu, hogy ime, e pillanatban
is, husz év után egyszerre ugyan-
azt az alárendeltséget érezte vele
szemben, mint akkor, a közös is-
kolapadban, amikor ez a fiu szinte
zsarnoki fölnyenyel uralkodott fö-
lötte.

Jávör pedig vidáman, jóakar-
tuán kérdezte meg tőle:

— Hova utazol?
— Hova? Mindjárt megmon-
dom. Itt a körutazási jegyem. Er-
ről rögtön elsorolom, hol kell ki-
szállnom és egy-két napot tölte-
nem.

— Oh! te oktondi! — nevetett
fel Jávör. — Hát semmi határo-
zott célja sincs az utazásodnak?
— Nincs.

— Világot akarsz látni?
— Igen.

— No hát, ez a legrosszabb
módja annak. Ezek a körutazási
jegyek a legostobább találmá-
nyok a világon, mert egy utra te-
nyelnek sok tudatlan, világhátelő-
embert, akik aztán nem látnak se-
hol semmit, csak egymást. És a
mellett sok-sok hotelt, hordárt,
kalauzt és muzeumot. Dóbd el a
jegyedet és gyere velem.

— Veled? Hova?
— Egy helyre, ahol csakugyan
a világot látod meg. Az egész vi-
lágot. Magadfajta embernek, aki
ott éltél egy felsővidéki istenhá-
tómögötti fészekben, ahol a világ-
ból nem láttál mást, mint egy da-
rab eget, amelyet a hegyek csip-
kéztek ki fölötted, csak ilyen
hely való. Elviszlek egy nagy,
nemzetközi fürdőhelyre. Ott talá-
lod egész Európát, sőt ha akarod,
Amerikát és Ausztráliát is. Nos?
— Igazán nem tudom...

Jávör ellentmondást nem tűrő
határozottsággal jelentette ki:
— Rendben van, velem jössz!

Mátéfi a koncert után panasz-
kodott Jávörnek:

— Látad az első sor legszélső
székében azt a szőke leányt, aki
többször felénk nézett?
— Hogyne! — nevetett Jávör,
— kettőnk közül valamelyik tár-
szik neki.

— Ez lehet, de helyesebb, ha
így mondd: kettőnk közül vala-
melyik nem tetszik neki s az én
vagyok.

— Ugy? Aztán honnan tudod
ezt?
— Gyűlöl, megvet engem s azt
se tudom, miért? Boszantó, sőt
egyesenén vérisértő a viselkedé-
se, pedig nem is ismerem. Ha
férfi volna, tudom istenem...

Mátéfi ököbe szoritotta a ke-
zét és a halántékán kidagadtak az
erek.

— No, no, hiszen te dühös
vagy! — mondta Jávör jókedvű-
en. — Hát hogy is viselkedik az
a lány?

Mátéfi elmondta a hallbeli jele-
neteket. A gunyos, kicsinylő pil-
lantásokat. Jávör elgondolkozva
ingatta a fejét, aztán megkérdez-
te:

— A magyarázatot akarod hal-
lani, a lány viselkedésének benső
motivumait?
— Igen.

— Hát ez egy kultúrno. Egy
ujfajta lány, ez minden.

— Nem értelek.
— Persze. Ez a baj. Mert ha
rögtön megértenél, az a lány se
nézne rád olyan végtelen kicsiny-
léssel.

Mátéfinak zugott a feje. Ez a
furcsa ember már megint valami
olyan dolgot mondott neki, ami
nyugtalanító, nehéz érzéssel töltö-
tötte el. Mit akarnak ezek az em-
berek folyton azzal a szóval: kul-
túrnyelny, kultúrnyelny, kultúrno? Bi-
zonytalanul jegyezte meg:

— Hát jó, nem értem, nem ér-
telek. De te, aki okos ember vagy,
tedd rám nézve megérthetővé.

Jávör nevetett.

— Bamba, hiszen azt csinálom
veled már két hét óta. Ezért ci-
pellek magammal, hogy csiszol-
lódj, hogy nyiljék ki a szemed,
hogy megérezzed az igaz, nagy,
gyönyörű életet. Te egészen
paraszt, értsd meg, hogy itt egy
szisztemu differenciálódás folyik,
a te eljegyzetted a kultúrával
s már az a körülmény, hogy ide-
gesen rezzens össze egy kutató
szuggesztív pillantás előtt s hogy
nyugtalanító érzéseid vannak, bi-
zonyítja, hogy jó uton haladsz.

Mátéfi rábámult Jávörre. Oly-
an furcsa volt előtte ez az egész
beszéd, hogy elfelejtett még hara-
gudni is a gorombaságokért. Az-
tán még mindig nem kapott vá-
laszt a kérdésére.

— De a lány, a lány... Mit
akar ez tőlem? — kérdezte inge-
rűten.

— A lány?...
Jávör fölnyeny, ironikus, oktató
hangon kezdte magyarázni:

— Ez a lány az egész újköri
női nem, a mai nő, aki hirtelen le-
dobta magáról a középkori alá-
rendeltséget és följé került a fér-
finak erősebb, szellemesebb, ra-
vaszabb és finomabb, mint mi.
Lémez, utál, megvet és kizsarat
bennünket. A legnagyobb ellen-
ségünk. Kiváltképek nektek, az
egészségeseknek, a középkoriak-
nak, a fizikailag erőseknek, a pri-
mitívnek. Mi, a kulturáltabbak,
az átgurttabbak, az átfinomultak,
akikbe a nagy lelki és érzelmi élet
valami nőies vonást is vegyít,
még birunk valahogy velük. Ki-
védjük a vágasait, visszaverjük
a támadásaikat és miután meg-
győzzük őket arról, hogy legalább
is egyenrangúak vagyunk velük,
hát a szeretőnk, a titkos barát-
nőink, a fegyvertársaink lesznek,
míg titeket kegyetlenül levernek,
utálattal letipornak és végül fele-
ségeitek lesznek...

— Ne, ne, ne beszélj tovább!
— szakította félbe hirtelen Mátéfi
Jávört. — Ez felháborító, lealázó
és zavart beszéd! És én nem érte-
lek meg, se téged, se azt a lányt,
nem és nem!

Jávör meglepődve nézett barát-
jára. Első ízben tapasztalt nála
ilyen erélyt, határozottságot és
ez bszantotta:

— A te beszéded, — jegyezte
meg megsemmisítő gunyval —
a siket maradiságé, a csökönyös
konzervatívizmusé. De én akaro-
tok ellenére is átfőrmállak. Se-
gítőtársul veszem hozzá azt a
lányt. Még holnap megismerke-
dem vele és megismertelek téged
is.

Másnap reggel, mikor Mátéfi le-
jött a szobájából és a hallon ke-
resztül reggelizni indult, a sarok-
asztalnál újra megpillantotta a
lányt, de Jávör társaságában. Mátéfi
idegesen biccentett a fejével,
Jávör felállt, hozzászépett, karon-
fogta és vitte a lány elé.

— Ecce homo! — mondta tré-
fásan a lányhoz. — Ő az, akiről
beszéltem, Mátéfi!...

— Ismerem, láttam néhány-
szor! — felelte a lány és tekintete

gunyosan látog a férfi tekinteté-
be.

Mátéfinak erre a nézésre fel-
forrt a vére. Ha az indulatára hall-
gat, azt kérdi a lánytól:

— Mi baja velem?
De uralkodott magán és nehéz-
kes udvariassággal jegyezte
meg:

— Örvendek, hogy a kisasz-
szony észrevett.

— Jaj, de furcsa ur maga, —
mondta bántó fensőbbégséggel, —
minden szót úgy ejt ki, mintha
mázsányi súly volna rajta.

Mátéfi sötéten felelt:

— Ez azt bizonyítja, hogy ná-
lam a szó nem szellő.

— Hahaha! — nevetett a lány.
— Közmondással felel. Minden
magafajta ember, ha nagyot akar
mondani, közmondással felel. Ez
már régi megfigyelésem. Egyszer
tanulmányt fogok írni erről.

Mátéfiában valósággal lángot
vetett az indulat. Egy heves, til-
takozó megjegyzéssel vissza
akarta utasítani ezt a gunyoló-
dást, de hirtelen megszólalt Jávör,
aki mosolyogva mondta a lány-
nak:

— Maga szamarakat beszél,
Marianne!

— Miért? — vetette föl a fejét
a lány minden indignálódás nél-
kül.

— Mert ez a fölfedezése a köz-
mondások embekekről nem új. Er-
ről ugyan fölösleges tanulmányt
írni. Csak kompromittálná ma-
gát.

— Nem igaz, nem igaz! — fe-
lelte a lány. — Én értem magát,
irigylő tőlem az ötletemet. Maga
irigylő kutya.

— Jaj, de buta! — mondta az
őszinte meggyőződés hangján Já-
vör.

Mátéfinak égnék meredt a haja
erre a beszélgetésre. Hát ezek így
csevegnek egymással?

A reggelizés ürügye alatt sietve
kiszönt el. Jávör vele tartott.

Reggel alatt Mátéfi nem tudta
megállni, hogy ne hozza szóba az
előbbi furcsa jelenetet. Bizonyta-
lanul kérdezte meg:

— Ugy-e, György, te régóta is-
mered már ezt a lányt?
— Én? Dehogynem! Ma reggel is-
merkedtem meg vele. A te ked-
vedért.

— De hisz az lehetetlen.
— Mjért?
— Hát ahogy ti egymással be-
szélték... Az udvariatlan, go-
romba hang! Így kiabándult há-
zaspárok sem diskurálnak egy-
másal husz évi házasság után.

Jávör a maga kellemetlen, gu-
nyos módján felkacagott:

— Na, te naiv öslény vagy.
Miklós! Hát mit gondolsz, hogy
beszélgezzünk? Bókokat mond-
junk egymásnak, mikor mást gon-
dolunk?

— Már bocsáss meg, nővel
szemben...
— Lárifári! Nő, férfi, mindegy!
Csak a középkori elavult felfogás
diktál holmi állövagiasságot a nő-
vel szemben. Ma már erről szó
sem lehet. Ha a nő egyenjogúsá-
got követel politikai és szociális
téren, akkor nem lehet része ilyen
hamis kiváltságokban sem.

— Jó, jó, de hiszen olyan go-
romba hangot, amilyenen ti dis-
kuráltok, még férfiak sem en-
gednek meg maguknak egymás-
sal szemben.

— A magatokfajta férfiak nem!
Mert ti többre tartjátok az üres
udvariassági formákat, mint a
gondolatok őszinteségét. Hanem
mi, kultúrnyelny! Mi nem habo-
zunk kimondani gondolatainkat.
Ugy mondjuk el, ahogy frissen,
őszintén, leplezetlenül kikerülnek
a teremtés műhelyéből. Azt mond
ják róluuk emiatt, hogy durva a
hangunk, hogy erkölcsstelenek va-

gyunk. Nem igaz. Mi őszinték va-
gyunk, mert utáljuk a kendőzött
szavakat, a hazug frázisokat. A
világ mennyi szép, művészi alkotás
vesztett el amiatt, mert a mű-
vészt feszélyezték az ostoba er-
kölcsei törvények... Eh! Külön-
ben mit magyarázom én ezt ne-
ked?

Jávör elhallgatott. Valami mély
megvetés rajzolódtott ki a szája
szélére és szótlanul kanalazta to-
vább a teáját.

Mátéfi fejében úgy robotgok
végig ezek a különös szavak,
mintha nehéz ágyutalpak lettek
volna. Határozottan rosszul érez-
te magát és titokban megérlel-
dött benne az a szándék, hogy ha-
marosan elmenekül innen a Jávör
társaságából, a rá nézve annyira
idegen, ködös világból. Annál is
inkább, mert most már helyzeté-
nek elviselhetetlenségét növelte
az a különös lány is, aki, úgy lát-
szik, gunyos szellemeskedése cél-
táblájának szánta őt.

Törte a fejét, hogy milyen mó-
don szabadulhatna innen. Végre
is egy hét múlva táviratot küldött
az inspektorának, amelyben el-
rendelte, hogy sűrűs sűrűnben
szólítsa őt haza. Harmadnapra
megérkezett az inspektor sűrű-
nye. Mátéfi átsétált vele a Jávör
szobájába.

— Gazdasági dolgokban haza
cítálnak! — mondta sajnálkozva.
— El kell bucsuznunk!

Jávör szemébe nevetett:

— Te számár, hát azt hiszed,
hogy nem látok a begyedbe?
— Hogy-hogy? — hüledezett
Mátéfi.

— Ezt a táviratot te küldtetted
magadnak! No, de rendben van.
Ha menni akarsz, hát menj. Isten
hírrel! Hogy a te közmondá-
siddal feleljek: kutyából nem
lesz szalonna!

Mátéfi összepakkolt és bucsu-
zóra még egyszer kezét szoritott
különös barátjával.

— Életemnek nagyon érdekes
fejezete volt, amelyet körödben
föltöttem! — mondta az elutazás
föötti örömben könnyű lélek-
kel.

Jávör megvetően mosolygott,
aztán közömbös hangon jelen-
tette ki:

— Igaz, tudodra kell adnom,
hogy rám nézve sem mult el ese-
mény nélkül ez az itt időzés.

— Hogy-hogy?
— Feleségül veszem Marian-
net!

Mátéfit annyira meglepte ez a
hir, hogy megfellekedve magáról,
önkéntelenül elszólta magát:

— Ez lehetetlen!
Jávör nevetett:

— Ugyan miért?
Mátéfi zavarba jött. Aztán el-
szántan mondta ki:

— Rád hivatkozom, aki kifejt-
tetted előttem, hogy az ilyen nő
nekünk, férfiaknak a legnagyobb
ellenségünk. De annak, aki egyen-
rangunk bizonyul vele, szerető-
je, barátője, fegyvertársa lesz.

Míg végül feleségül megy egy
olyan jámborhoz, akit kegyetlenül
lever és utálattal letipor...

Jávör egy pillanatig szótlanul
nézett barátjára, aztán cinikusan
felelt:

— Hiába, ti maradi emberek
csak nem tagadjátok meg maga-
tokat. Respektáljátok a teóriákat,
még ha a mieink is. De mi éppen
azért állunk fölöttetek, sőt önna-
gunk fölött is, mert a saját teóri-
ánkat is kikacagjuk. Feleségül ve-
szem azt a nőt...

A tigris.

Írta: Pederdi Sándor.

"Az asszony kipirulva lépett be
a lakásba, ahol a férje, a kis szabó
épen egy téli kabáttal bajlódott.
Az egyszerű szoba — félig-med-

dig inkább műhely — egyszerre
olyan lett, mintha hirtelen félre-
esapták volna a függönyöket és a
feltartóztatott napsugarak sietve
osontak volna be, hogy fényt, de-
rűt vigyenek magukkal. És más
lett minden; a kopottas butorok,
az egyszerű, olcsó képek, a gyarló
szobadiszkek, a ványadt szégyegek,
mintha kieserlődték volna. Mert
megjelent az élet, az erő, az egész-
ség; mindezt az asszony hozta
magával, a kis szabó felesége.

Szép volt. Hatalmas, magaa
termetét a telt, de azért szabályos
formák szinte szoborszerűvé tet-
ték. Karesu dereka alatt hivalkod-
va ringott a csipője. Mint virág
kelyhéből, a puha, párnázott vál-
klókból fehér telt nyaka büszkén
hajlott ki. Arca sötét hamván,
mint barna fátylon keresztül ve-
rődött az élet, az erő, az egészség
pirja. De a legszebb volt a két fe-
kete szem, amely sötét rejteké-
ből, a hosszú selymes pillák alól
ugy ragyogott elő, akár a bokrok
alján meghúzódó, leselkedő vad-
állat. Tekintete tele volt életked-
vel, szerelmi vágygyal, forró in-
dulatokkal.

— Itt vagyok, emberkém, meg-
jöttem, — szólt a kis szabóhoz.

— Hozott Isten, drágám, — ki-
áltott ez és odasietett a feleségé-
hez. A kis sápadt, penészszínű,
sovány ember a lábujhegyére lé-
pett és úgy

tettel se, senki fia... Talán csak én vagyok túlférfi... Az mindegy! Hadd tudja meg az a ripok, hogy nekem fáj a szélid, jámbor, de ha felingerlik, akkor tigrissé válik... Ótöröködi kezdett... Hová készülsz, fiacskám? Megyek a doktorhoz; majd megtanítom őt tisztességre, úgy, mint azt a kapitányt... Emlékszel... az is csak egyszer mert tolokodni lenni... én rendre utasítottam... aztán milyen tisztelő lett... Szinte sajnáltam, amikor végleg elmaradt a fráterrel... Hagyd fiacskám... még valami kellemetlenség lehet... Nekem? — kiáltotta a kis szabó... szobá s kidüllesztette a mellét, szeméi égették és esontos okét barciánan meglóhálta a levegőben... Majd talán Bosnyák-urtól ijedek meg... Elrohant. Az asszony mosolygva nézett utána, aztán benent a másik szobába. Egy ideig gondolkodott, majd hirtelen elhatározással azt mondta: — Igen, a szürke ruhámat veszem fel... azt szereti... A kis szabó ezalatt gyors lábakkal átsietett néhány utcán, majd befordult egy házba és felsietett az emletrre. Becsongott. Az inas kinyitotta az ajtó... Itthon az orvos ur? Az inas kissé föltárgatva nézett végig a kopott, kis emberen... Szürgős ügyben akarok vele beszélni... Tessék... erre jobbra... a dolgozó szobájában van, — mondta az inas huzódóva... A szabó gyors léptekkel az ajtóhoz ment, kopogtatott és belépett... Én vagyok, doktor ur... Bosnyák felállott, csodálkozva nézett rá... Valóban... nincs szerencsem ismerni... Az lehet, hogy engem nem ismer, de a feleségemet, azt annál inkább tetszik ismerni... Kihéz van szerencsém... Én a férj vagyok... annak a gyönyörű szép asszonynak a férje, akit kísértette, akit én az utcán meg mert szőlítani... Már engedelmét kérek... Akinek — micsoda vakmerőség! — rózsákat is küldött tegnap... Az orvos arcán zavar látszott... Ah, most már tudom... De... Tudja, akkor jól van. Nos, figyeljen ide orvos ur. A feleségem, — az az anyém, szeretem és ő is szeret engem. Szerettem az én drága tündéreként akkor, amikor még sápadt, köcsök, alhanyagolt leány volt. Ma gyönyörű asszony. Én tettem azzá. Érti orvos ur! A köcsök leány elpusztulhatott volna éhen, sehol nem tördődött véle. De én feleségül vettem és dolgoztam érte. A tíz körömmel ástam ki a mindennapi kenyéret; nem volt éjjelem, nem volt nappalom, csakhogy a feleségemnek a jó módot, a kényelmet megszereztem. És megszerettem. A kényelem, a jó mód, a gondatlanság aztán széppé tették, mint a langyos eső, a satnya bibimból gyönyörű virágot fakasztott. Minden csep vér, amely az ő arcát pirosabbá tette, az én véremből való; az a finom, puha, izgató hús, amelyre oly éhes ön és az ön fajtája, az én húsomból került. De nem bánom, szívesen töröm magam tovább, mert az az asszony, a feleségem, aki nekem gyönyörűségem, boldogságom, büszkeségem... Az orvos idegesen vágott közbe... Ugyan kérem, hagyja már el ezt a szónoklatot... Untatja? — Untat... Sajnálom, de el kellett mondanom és még nem végeztem. Ezzel belenyúlt kopott kabátja zsebébe, hogy hosszú, nagy fényes élt kész huzott elő... Az orvos kissé hátralépett, hatalmas, izmos, férfias alakja ki-

egyenesedett. Szánakozó, lenéző tekintet vetett az izgatottságtól kipirult kis szabóra... Hát kérem, csak szaporán... Hát kérem, mert más dolgom van... Nekem is... A kis szabó letette a kést, összehalasztotta kezét és úgy könyörgött... — Orvos ur! könyörgöm, hagyja békén a feleségemet. Ugy is hiába való minden törekvése, ő tisztességes, derék asszony, aki szeret engem, aki már hálából sem hozna zengényt a fejéremre. Igérje meg, hogy nem ostromolja, nem kerülgeti... A kis pergament emberke oly szánalmas volt, amint meglágyaszkodva könyörgött, míg sárgás, megtört fényű szemében könyök csillogtak... Az orvos kellemtlenül válaszolt: — Jó... jó... megígérem... — És megtartja ígéretét? — Megtartom, legyen nyugodt, nem dumol fel családi boldogságát, elkerülöm az ön vérből való vért, a húsából való húst... — Jól teszi orvos ur; mert, ezt jegyezze meg magának, ha a feleségemtől még egyszer meghallom, hogy ön kísérteti, kerülgeti, én, aki alig érek a hőhalálig, ezzel a tíz körömmel szorítom ki az életet önből, vagy pedig, amikor legkevésbé várja, akkor dofom ezt a kést a szívébe. Mert a vérszomjazó tigris el bennem, ha alszik is. Senki ne merje feltámasztani. Pedig, aki a feleségemet zaklatja, az aki a tisztességtelen gondolatnak csak a látszatával közeledik felém... — Az orvos kezét nyújtott a kis szabónak... — Maga derék ember... — Csak szeretem a feleségemet, szeretem, mint azt egy ilyen gyönyörű, jó, tisztességes asszony megérdemli... A szabó elment, az orvos pedig boszankodva járt-kelt szobájában... — Micsoda ostoba komédia ez! Reám szabadítani ezt a majomba oltott vadállatot! És hogy éppen ilyen asszonynak jut eszébe hünnel lenni! Hünnel, ehhez a rokkant mumiahoz! Ah! pedig micsoda asszony! Összehozongott, szinte érezte azt a két gömbölyű kart a nyakán köré fonódni; delejes melegség csapott végig a testén, mely forrásba hozta a vért. Ököibe szorította a kezét, és dühében, a tehetetlen vágától felizgatva hatalmasait sújtott a levegőbe... — Micsoda asszony! Csupa tűz, szenvedély, szeme ígért, ajka kiált, minden mozdulata vértforraszó, izgató, — és ez az asszony hű a férjéhez... Megállt a szoba közepén és rokkant gondolatai odahúrozták előlé az asszonyt... Egyszerre csak érezte, hogy két gömbölyű kar fonódik a nyakán köré és meleg, illatos test fonódik rá. Felkiáltott, megfordult: az asszony állt előtte... — Ön... ön... itt... nálam... — Az asszony kacagott... — Én... igen... magánál... — Éppen most volt itt a... — A férjem... tudom... én küldtem ide az emberkémet... — Az orvos bambán nézett az asszonynak. Ez nevetve szólt rá: — Ugyan ne legyen már olyan udvariatlan... Segítsen levetni a kabátomat... — Micsoda kegyetlen játék ez! — tört ki végre az orvos és fogta a kezét, mintha a hideg rázza volna... — Előbb engedékenynek mutatja magát, a menyországot ígéri tekintete, biztat a mosolya, a feleségem, aki nekem gyönyörűségem, boldogságom, büszkeségem... Mit jelent ez... — Az asszony gyengéden Bosnyák homlokára ütött... — Ez azt jelenti, hogy magam csacsi... nagy csacsi... — Még most sem értem... — Mert nem tudja talán, vagy elfelejtette, hogy ha az asszony azt akarja, hogy a férje szeméit egészen beköthesse, akkor néha néha egy kisit ki kell nyitnia... az egyiket. Akkor a férj azt hiszi,

hogy mindent lát, pedig — nem lát semmit. Érti már? — Az orvos nem értette... — Az én emberkéim annyira biznak bennem, hogy eszébe se jut gyanakodni és ha mondanak nekem, hogy én egy ilyen csunya emberrel megcsalom... Ezt már megértette az orvos és vad szenvedéllyel zárta karjaiba a szép asszonyt... **Történet.** Irta: Kiss Menyhért. **Se szép, se csunya, de lányos Beszéd, hangja, mosolya, A lényén van valami bájos, Amit álmodón néz téva.** Egyszer aztán... kiderült arca, S mint a csengőtű kacagott; Boldog mosolygás szeme, ajka, S hordott nagyitollas kalapot. Szerelmes lett, ha Irénis is, hiába, A tanácsosok halvány Dorikája... Aki megjött, a régvárt ember: Magas, elegáns, kivasalt, Betölt, suttogtát tisztelettel. Egy banknál fényes hivatal. Szép mebyasszony lesz nemsokára A tanácsosok halvány Dorikája... Szép menyasszony... de mégse mégse, A bájos mese nincs tovább. Végén elvett a fess legényke Egy kis lányt, s egy nagy palotát És mosolyog... osodák osodája, A tanácsosok halvány Dorikája... S míg az ifju pár messze délen Tíz új álomkat, vágyakat: Új kis csillag a május-égen Lobogva, égre leszalad — Állította szívet akkor éféltáiban: A tanácsosok szegény Dorikája... **Salamon tanítása.** Irta: Szini Gyula. I. **Ugy emlékszem rá, mintha csak tegnap történt volna. Az ötödik B) osztály főnöke, akit mi egy-más közt csak "Pupos Tevé"-nek nevezünk, bejelentette: hogy a latin óra elmarad, helyette azonban émeigényű képeket nézni. A tanácsosok, az osztálytársaim "Éljen" kiáltottak, de erre Pupos Tevé oly dühbe gurult, hogy az egész osztályt ott akarta marasztalni úgynevezett tintahaluskára. Am egy gimnázium tanár akaratánál is van hatalmasabb dolog a világon és ez az, amit a görögök "tanácsos"-nak, mi pedig végzet-nek hívunk. A végzet azt akarta, hogy a mi jegeink meg volt már váltva és ha nem megyünk el, az igazgatónak a saját zsebéből kellett volna kifizetnie hatvan-ötven belépőjegyet a Mücsarnokba... Történetem egy budapesti gimnáziumból indul ki a tizenkét-edeik századnak abban az évében, amikor az Andrásy-úti régi Mücsarnokban, vagy másképp Plasztikonban ki voltak állítva Verescsagin Vaszilnak, a nagy orosz festőnek a képei. Magas, meredek kőfal komorodott a képen. Hatalmas gránit-tömbjei születte az örökkévalóság számára készültek, minden vakolat nélkül. Évezredek szelek vittek a házgaiba homokot és termő magot. A sziklahasábok érzéskéi közül fü meg dudva burjánzott. És a fal mentén égneik emelt jajongó karokkal, vagy görcsösen a fal alá kuporodva, vagy mellükét verdesve, vagy fejüket a porba hajtvaa aláztos zsidó zarándokok imádkoztak, szaggratott, porlepett rongyaikon a gyász minden ósi jelével. És a képek nagy fájdalom-sága önkéntelenül és lassan beszürodött a fiatal szívekbe. Egyszer csak megszólalt a Pupos Tevé száraz, komolykodó hangon: — Fiúk, tanuljatok ebből a képből. Ime, mivé lett az egykor hatalmas templom. Ez azért van, mert a zsidók folyton egyenletlenkedtek.**

asi méretű havas tájkép állt előttünk, rengeteg emberfömmel, akikre lassan hullott a hó, míg a szomszárton bitórák feketeltek és logáltak róluk a felkötött orosz nihalisták. Csönd. Amulás. Megdöbbenés. Nem mertünk egymásra nézni. Végre az egyik diák halkán felszólt: — Tanár ur kérem, miért kötötték föl ezeket az embereket az akasztófára? — Mert nem hitték Istenben — felelte Pupos Tevé. — Tovább mentünk. Mégint egy nagy vászón. Ezer ágyú sorakozott egymás mellé és mindegyik elé egy hindu volt kötve. Azt a jelenetet ábrázolta, amikor az angol katonák a Tippu Saib indiai lázadóit ágyúcsövek elé kötötték és úgy végezték egyszerre a braminok ezreivel. — Ezek sem hitték Istenben — kérdezte egy kíváncsi gyérmekhang. Pupos Tevé arca hirtelen szigorú lett. — Ezek azért haltak meg — felelte — mert hitték az ő istenükben. Az angolok kegyetlenül lemészárolták őket. — Az angolok nem hisznek Istenben? — kérdezte valaki. — Azok reformátusok — felelte Pupos Tevé és haragosan hozzátevette: — Ne kérdezze tőlem ilyen számárságokat. És egyre halkabban, egyre csöndesebben lettünk. Az olyan festék és firmisz erős szagunk kissé elkabultunk, fiatal szemünk be a tarka-barka színek éleser bevésođtek és népnán, szinte ájónban mentünk el ama kép előtt, melyekben Verescsagin a Kele viruló színfoltjait, káprázatosar színes ködöt, porfelhős napsütést örökítette meg egy hosszú ázsiai utazásában. Fáradtan, ványadtan értünk ismét egy hatalmas vászón elé és Pupos Tevé a katalógusból hangosan fölolvasta a kép címét: — "Imádkozó zsidók a Salamontemplománál...". És az osztály egyszerre földreült. Az a kaján, alatomos viho gáz vonult végig hatvan diákon, amely csak a gyermekek őszinte kárförömben van meg. Pupos Tevé ismét fölfortyant: — Mit röhög? Mindjárt pofozni vágiak! — szölt egy fiúhoz aki a legszelebb arccal vigyorogott. Komolyan, szigoruan magyarázni kezdte neki: — Nincs ezen semmi nevetni való, fiúk! Ez a kép palesztinai zarándokokat ábrázol, akik messze földről, az egész világból elmennek Jeruzsálembe, ott felkeresik a Salamontemplomának a romját, ezt az egyetlen, nagy kőfalat, amely még megmaradt belőle. Minthogy tilos volt, a gyerekek annál inkább föltogatta a nevetés. Sok a kezével tepasztott. Be a száját és orrát, hogy el ne pukkanjon a kacagás. Mások pedig komolyságra erőltették az arcukat és tulságos szigoruan néztek a Salamontemplomának a falára. Magas, meredek kőfal komorodott a képen. Hatalmas gránit-tömbjei születte az örökkévalóság számára készültek, minden vakolat nélkül. Évezredek szelek vittek a házgaiba homokot és termő magot. A sziklahasábok érzéskéi közül fü meg dudva burjánzott. És a fal mentén égneik emelt jajongó karokkal, vagy görcsösen a fal alá kuporodva, vagy mellükét verdesve, vagy fejüket a porba hajtvaa aláztos zsidó zarándokok imádkoztak, szaggratott, porlepett rongyaikon a gyász minden ósi jelével. És a képek nagy fájdalom-sága önkéntelenül és lassan beszürodött a fiatal szívekbe. Egyszer csak megszólalt a Pupos Tevé száraz, komolykodó hangon: — Fiúk, tanuljatok ebből a képből. Ime, mivé lett az egykor hatalmas templom. Ez azért van, mert a zsidók folyton egyenletlenkedtek.

Már csaknem elfelejtettem a mücsarnoki látogatást, amikor egy nagyon nehéz számtani feladatot kaptunk, amit odahaza magunknak kellett megcsinálnunk. Nem tudtam rajta eligazodni. Végre is fogtam magam és elmentem az osztály legjelesebb matematikusához, egy osztálytársamhoz. Nagyon messze lakott, valahol a temetőn túl és Klein Lipótnak hívták. Mindez nem riasztott vissza. Poldi kissé röstelt, hogy fölkerestem. Mindig azt mondta, hogy három szobájuk van és kiderült, hogy csak egy. Azt is mondta, hogy négy, nagy menyegyzetes ágyuk van ébenfából, de én csak kettőt láttam, az is fényezett fényfölből volt összeröva. Pedig vagy hét családtagot számláltam meg az egy szobában. Mindebből arra következethettem volna, hogy Poldi rossz matematikás. De az emberi érdeknyelében lát és ezért arra kérem Poldit, hogy segítsen a számtani feladatban. — Látod, ilyen buta vagy te — mondta Poldi keserűen — ki-össz ilyen messzire hoztam és én is csak azt mondhatom nekeld, hogy nem tudom megcsinálni! — Hát most kihez menjünk? — kérdeztem diákosan kétségbeesetten. — Te akár a világ vége is elmenél most, ugy-e? — gonyóldott Poldi. — Mert lusta vagy. Ma leltél volna szépen odahaza és elkezdted volna számolni, egy-egy réjtétel volna a hibáid. A már ur rosszul írta föl az egészét a táblára és ezért nem lehet megcsinálni. — Akkor szüret! — kiáltottam lelkesen. — Nem kell megcsinálni! Hiába, Poldi, te vagy az osztály legokosabb embere. Erre a bókra megcsörtent egy nagy szabóóóó. Egy kis öreg, sovány emberke tette le. — Jól tanul az én Poldi fiam? — kérdezte az öreg, aki ingujjában ált és épp egy rögtön nadrágot foltozott. — Földrajzból rosszul áll — akartam felelni, de Poldi idejekorán oldalba bökött és ezért ezt mondtam: — számtanból az első jeles az osztályban, a többiből is jól áll. Az öreg boldogan nézett rám és sovány, borostás arcán sok száz, mosolygó ránc támadt. Nagyon-nagyon öreg embernek látszott akkor előttem. Lehetett egy harmincnégy éves. Segény foltozó-szabó volt. Ha olvasott, föl-tette a pápaszemét, ha foltozott, letette. A legfinomabb szabómunkát is szemüveg nélkül végezte, ellenben a legközelebb betüket is öklülrén keresztül olvasta. Engem nagyon megszeretett. Mindjárt kávét is adott ennem bögrében. A bögrével aztán félreültünk a másik ablakba Poldival és iskolatársaink dolgaíról kezdtünk beszélni, ahogy két diák szokott. — A jövő hónapba átköltözünk a másik lakásba — sugta nekem Poldi, hogy az apja meg me hallja — itt csak ideiglenesen lakunk a másik lakásban négy szobánk van és csupa ébenfa-ágy. Ha eljössz, majd meglátod. — Eljövök, de csak úgy, ha meghívsz — feleltem óvatosan. — És még valamire kérek — mondta halkan Poldi és megfogta a kezemet — ne mond meg a Redlichnek, hogy mit láttál nálunk, mert a Redlich henege, pedig az apja csak könyvelő. — Nem mondom meg a Redlichnek — ígértem — de hidd el, hogy rosszul tesszed, ha Redlichre haragszol, mert ő szeret téged. — Engem? A Redlich? az az utálatos? Az a henege? — heveskedett Poldi. — Az nem igaz. Nem szeret engem, hanem gyűlöli. És ajánlom neked, hogy ne barátkozz vele, mert gazember. De ne mond vissza neki. — Az igazságérzet agaskodott bennem és feleltem neki: — Látod, Poldi, terőlád a Redlich egészen másképp beszél. A múltkor is úgy dicsért téged, pe-

dig ott se voltál. Hancu nekeld általában egy nagy bajotok van. Folyton egyenletlenkedtek, veszekedtek. — Kik? — A zsidók — feleltem. Poldi szeme tágra nyílt, rám meredt, mintha nem értette volna. És én meghökkenem, mert hirtelen eszembe jutott, hogy ez a fiu zsidó fedére talán nem is tudja, hogy ők folyton "egyenletlenkednek". — Emlékezz csak vissza — mondtam Poldinak — arra a képre, ahol a Salamontemplomának a fala volt föltöve. Abból a katalógus épületből csak egy falron maradt fenn, mert a zsidók folyton viszálykodtak. Poldi csak nézett, nézett. — És egyszerre megint megcsörtent a szabóóóó. — Hogy is mondtad ezt, kis fiam? — kérdezte tőlem a Poldi papája, aki úgy látszik minden szavunkra ügyelt. Most már röstelt a dolgot, de már későn volt. — A Pupos Tevé mondta — szólt közbe Poldi — most már emlékszem. — Ki az a Pupos Tevé? — kérdezte a Poldi apja, a foltozó szabó. — Te akár a világ vége is elmenél most, ugy-e? — gonyóldott Poldi. — Mert lusta vagy. Ma leltél volna szépen odahaza és elkezdted volna számolni, egy-egy réjtétel volna a hibáid. A már ur rosszul írta föl az egészét a táblára és ezért nem lehet megcsinálni. — Akkor szüret! — kiáltottam lelkesen. — Nem kell megcsinálni! Hiába, Poldi, te vagy az osztály legokosabb embere. Erre a bókra megcsörtent egy nagy szabóóóó. Egy kis öreg, sovány emberke tette le. — Jól tanul az én Poldi fiam? — kérdezte az öreg, aki ingujjában ált és épp egy rögtön nadrágot foltozott. — Földrajzból rosszul áll — akartam felelni, de Poldi idejekorán oldalba bökött és ezért ezt mondtam: — számtanból az első jeles az osztályban, a többiből is jól áll. Az öreg boldogan nézett rám és sovány, borostás arcán sok száz, mosolygó ránc támadt. Nagyon-nagyon öreg embernek látszott akkor előttem. Lehetett egy harmincnégy éves. Segény foltozó-szabó volt. Ha olvasott, föl-tette a pápaszemét, ha foltozott, letette. A legfinomabb szabómunkát is szemüveg nélkül végezte, ellenben a legközelebb betüket is öklülrén keresztül olvasta. Engem nagyon megszeretett. Mindjárt kávét is adott ennem bögrében. A bögrével aztán félreültünk a másik ablakba Poldival és iskolatársaink dolgaíról kezdtünk beszélni, ahogy két diák szokott. — A jövő hónapba átköltözünk a másik lakásba — sugta nekem Poldi, hogy az apja meg me hallja — itt csak ideiglenesen lakunk a másik lakásban négy szobánk van és csupa ébenfa-ágy. Ha eljössz, majd meglátod. — Eljövök, de csak úgy, ha meghívsz — feleltem óvatosan. — És még valamire kérek — mondta halkan Poldi és megfogta a kezemet — ne mond meg a Redlichnek, hogy mit láttál nálunk, mert a Redlich henege, pedig az apja csak könyvelő. — Nem mondom meg a Redlichnek — ígértem — de hidd el, hogy rosszul tesszed, ha Redlichre haragszol, mert ő szeret téged. — Engem? A Redlich? az az utálatos? Az a henege? — heveskedett Poldi. — Az nem igaz. Nem szeret engem, hanem gyűlöli. És ajánlom neked, hogy ne barátkozz vele, mert gazember. De ne mond vissza neki. — Az igazságérzet agaskodott bennem és feleltem neki: — Látod, Poldi, terőlád a Redlich egészen másképp beszél. A múltkor is úgy dicsért téged, pe-

dig ott se voltál. Hancu nekeld általában egy nagy bajotok van. Folyton egyenletlenkedtek, veszekedtek. — Kik? — A zsidók — feleltem. Poldi szeme tágra nyílt, rám meredt, mintha nem értette volna. És én meghökkenem, mert hirtelen eszembe jutott, hogy ez a fiu zsidó fedére talán nem is tudja, hogy ők folyton "egyenletlenkednek". — Emlékezz csak vissza — mondtam Poldinak — arra a képre, ahol a Salamontemplomának a fala volt föltöve. Abból a katalógus épületből csak egy falron maradt fenn, mert a zsidók folyton viszálykodtak. Poldi csak nézett, nézett. — És egyszerre megint megcsörtent a szabóóóó. — Hogy is mondtad ezt, kis fiam? — kérdezte tőlem a Poldi papája, aki úgy látszik minden szavunkra ügyelt. Most már röstelt a dolgot, de már későn volt. — A Pupos Tevé mondta — szólt közbe Poldi — most már emlékszem. — Ki az a Pupos Tevé? — kérdezte a Poldi apja, a foltozó szabó. — Te akár a világ vége is elmenél most, ugy-e? — gonyóldott Poldi. — Mert lusta vagy. Ma leltél volna szépen odahaza és elkezdted volna számolni, egy-egy réjtétel volna a hibáid. A már ur rosszul írta föl az egészét a táblára és ezért nem lehet megcsinálni. — Akkor szüret! — kiáltottam lelkesen. — Nem kell megcsinálni! Hiába, Poldi, te vagy az osztály legokosabb embere. Erre a bókra megcsörtent egy nagy szabóóóó. Egy kis öreg, sovány emberke tette le. — Jól tanul az én Poldi fiam? — kérdezte az öreg, aki ingujjában ált és épp egy rögtön nadrágot foltozott. — Földrajzból rosszul áll — akartam felelni, de Poldi idejekorán oldalba bökött és ezért ezt mondtam: — számtanból az első jeles az osztályban, a többiből is jól áll. Az öreg boldogan nézett rám és sovány, borostás arcán sok száz, mosolygó ránc támadt. Nagyon-nagyon öreg embernek látszott akkor előttem. Lehetett egy harmincnégy éves. Segény foltozó-szabó volt. Ha olvasott, föl-tette a pápaszemét, ha foltozott, letette. A legfinomabb szabómunkát is szemüveg nélkül végezte, ellenben a legközelebb betüket is öklülrén keresztül olvasta. Engem nagyon megszeretett. Mindjárt kávét is adott ennem bögrében. A bögrével aztán félreültünk a másik ablakba Poldival és iskolatársaink dolgaíról kezdtünk beszélni, ahogy két diák szokott. — A jövő hónapba átköltözünk a másik lakásba — sugta nekem Poldi, hogy az apja meg me hallja — itt csak ideiglenesen lakunk a másik lakásban négy szobánk van és csupa ébenfa-ágy. Ha eljössz, majd meglátod. — Eljövök, de csak úgy, ha meghívsz — feleltem óvatosan. — És még valamire kérek — mondta halkan Poldi és megfogta a kezemet — ne mond meg a Redlichnek, hogy mit láttál nálunk, mert a Redlich henege, pedig az apja csak könyvelő. — Nem mondom meg a Redlichnek — ígértem — de hidd el, hogy rosszul tesszed, ha Redlichre haragszol, mert ő szeret téged. — Engem? A Redlich? az az utálatos? Az a henege? — heveskedett Poldi. — Az nem igaz. Nem szeret engem, hanem gyűlöli. És ajánlom neked, hogy ne barátkozz vele, mert gazember. De ne mond vissza neki. — Az igazságérzet agaskodott bennem és feleltem neki: — Látod, Poldi, terőlád a Redlich egészen másképp beszél. A múltkor is úgy dicsért téged, pe-

Robinson és a varju. Irta: Abonyi Árpád. — A világ, tisztelt barátom, hiszen fog téled engedélyt kéni arra, hogy miképen itélkezék föltöved, ez oly fényes és világos igazság, mint — a vakablak. Hiába bujtál el ide száz kilométernyire a civilizáció határvonálan túl és hiába akarod bebizonyítani a világnak, hogy nem a válopárod miatt érzett úgynevezett "fájdalmas meghatásulást" kergetett ide falura, erre a pusztá szigetre az Ozeán legelhagyottabb partján, mint egy új Robinson? — a kritika-kának nevezett kellemetlen pletykák villámai idáig is eleriknek és kárt tesznek benned. Közünk kellett volna maradnod, tisztelt barátom, hogy ott ved vissza a támadást a társaságot nyílt piacszán, ahol most minden jóbarátod versenyt ragyogtatja szelleme fölöslegét az ellenségeiddel — a te rovásodra. — Szóval, benne vagyok a szabóóóóban. — Igen, benne vagy a szabóóóóban. Ennek pedig az a viszás tulajdonsága, hogy minél erősebben szapulnak, annál több pusztul rólad abból a féhérségből, melyet negyven esztendő korodig megszeresztél. — Okosan beszélsz, fiu. Most azonban gyúrs rá és idd ki a kávédat. Aztán ha rágyújtottál éskiltá a kávédat, légy szives és magyarázd meg nekem, mit értesz te voltaképed az alatt, a népszerű kifejezés alatt, hogy "a világ"? — Nagyszerű ez a kávé! Ki főzte? — Én. — Igazán pompás! Csupa ílat. Azt hittem, valami ügyes szakácsné remekelt vele. — Nincs szakácsné. Két olái szolgál van mindössze: az ügyesebbiket Juon-nak hívják, a másikat Arkadián-nak. No meg egy vénséges varju is van itt a veranda hátulján levő tágas papagály-kalitikában — annak a neve "Miska." Másféle teremtmény nincs a közelében. — "Pétek" nincs itt? — Min nevezts? — A saját szellemes kérdésémen. Robinson "Pétek" jérécezőlok, akinek itt kell lenni valahol, ezen a pusztá szigeten, melyet tévedésből falunkraarajolt a térképre valamely tudatlan kartografus. Tehát az a kérdés, hogy mit értek tulajdonképen a "világ" alatt? — Igen, mi az, hogy "a világ"? — Furcsa kérdés. Hát — mindenké. — Mindenki — ez nem sok. Amint hogy csakugyan nem sok. Az a harmincz, vagy negyven ember, vagy hogy egy horribilis szombat mondják: az a száz ember, férfiak és nők vegyesen, akik engem közelebből ismertek és kitünő érdeklődéssel megtisztelték — "a világ." Ez a kicsiny társaság az a bizonyos "egész" világ, mely visszavonuláson után is kitüntet érdeklődésével és a melyvel lelkiismeretesen tördőnm kellene, különben kárt tesznek bennem a pletyka villámai. — Ugy van, Ne mosolyogj. Ez komoly dolog. Ezzel a komoly dologgal föl esztendővel ezéltől leszámoltam és amire akkor határozam el magamat — most is helyesnek tartom. Van szerencsem tehát tisztelettel kijelenteni, hogy az a bizonyos "világ" félesztendő óta több mint nyolcezsáz kilométernyi távolságván van tőlem és ez oly rengetg távolság, mely tökéletesen fölment attól a haszontalan munkától, hogy jó vagy rosszindulatu véleményét figyelembe vegyem. Igazán nem tördőnm vele, hogy jót beszélnek rólam, vagy rosszat, gunyolnak-e, vagy kegyesen meletgetnek. — Gonyolnak, kedves barátom, Robinson — és nem meletgetnek. Azt mondják, hogy izé... bocsánat... — Mit mondanak? — Hm... — Bizony, hm... dolgokban jóformán van azé. Nem a be föl az átlag embert, sértett hüsiég. És nek az egész alanta a kritikája. Minden zeli magáról, hogy férfi nincs a világo

— Hm... Kimondjam?
 — Ki.
 — Nem fogsz megnehezteni?
 — Nem. Magad mondtad, ez az én kicsiny falom voltaképen pusztasziget az Ozeán legelhagyottabb pontján. Ez ilyen pusztasziget minden el lehet mondani: nincs aki megneheztesse érte.
 — Amint parancsolod. At mondd, hogy ize... hogy nem viselkedél eléggé férfiasan, midőn a helyett, hogy feleséged udvarlóját párbajra kényszerítetted és lelőtelted volna — gyáván, igenis...
 — Az a fő, hogy meg vagy magaddal elégedve...
 — Igenis, hogy meg vagyok magammal elégedve, sőt nem kiesésig az sem, hogy Sárka is meg van velem elégedve új férje oldalán, aki imádja és akit én magam is derék fiatal embernek tartok.
 — Teringtetted, tisztelt barátom! Neked szobrot kell emelni.
 — Igen, nekem szobrot kell emelni, mert árt ha lesz valahol egy olyan szobor is, mely előtt a kevély önhittségűk miatt folszarvazott férfiek a magabizáltság ritka pillanatban így szóljanak: "ha ugy eslekedtem volna, mint ez — kikerülhettem volna az öközimet, összes járulékaival együtt."
 — Aztán mondd csak, valóban semmi, de semmi bánatot sem érzel, hogy Sárka... ize... hogy monddjam...
 — Sehogy. Megnyugtathatlak, ha kivánsi vagy rá, mert valóban nem érzek semmit.
 — Különös.
 — Dehogy különös! Egy kis hidegvér és egy esipetnyi okosság dolga az egész. Az kell hozzá, hogy az ember ne legyen önhitt és egy kicsit körül tudjon nézni a természetben. Félév óta minden nap figyelem a természetet és mindig közelebb simul elém tanítási saihoz, annál erősebb lelkembe a béke. Nem érzek semmi felindulást. Nyugodt és alázatos vagyok. Megtanultam, hogy a természet roppant háztartásában mennyit érke és meggyőződtem róla, hogy az emberiség sok száz millió története csak egy végtelenül parányi pont az örök: egy forma idő rettetés mélységében amely nem is tudja, hogy a földet borító kontinenseken és a tengereken élő milliárdnyi lény között az Emberek nevezett élő organizmus is előfordul.
 — Koppernikus...
 — Nem Koppernikus, csak Robinzon, fiaeszkám, és egy szerény Robinzon, aki a maga pusztaszigetén bőlebbé vált, semhogy a miatt a "világ" kegyes elmézését említhetné. Van nekem itt hátszék a veranda végén egy "Miska" nevű öreg varjú. Alig lát már szegény — öregebb lehet kétszáz esztendőnél. Nos, hát elmulom nekem, hogy midőn ide jöttem és meglepte lelkemet valami kellemetlen... haragos, sőt fájdalmas érzés: ez a vénséges varjú törtéte magában.
 — Derék madár.
 — Az. Derék madár. Megálltam kalitkájá előtt, melyben kegyelem koszonát és elgondoltam, hogy az a vénséges madár élt akkor, midőn a Résoézi korszak deli kuruze vízei üldözték villogó szemmel a labanczokat és élt akkor is, midőn Napoleon büszke gránátosai kényszerítették eszárjuk lábái elé fél Európát. Ez a vén madár esetleg ott károghatott az elesett kuruze vízei és az elesett francia gránátosok fölött és ő volt az, aki megtört szemeiket kivágta... Vanitanum vanitas, fiaeszkám — hol vannak a deli kuruze vízei és hol vannak a büszke francia gránátosok? Mi lett abból az öt millió emberi hullából, mely a napoleoni harezok idején a föld alá került? Por, por, egy esomó por és semmi más. Erre gondolni kell. Meg kell tanulni, hogy a természet a maga háztartásában nem ismer különbséget és mindenkit csak annyit ér amennyi földet, termékenységre tud megtrágyázni a sírban, ahová bühödt tetemét eltakarítják.
 — Brrr... ez kissé erős.
 — Ugy van és ezért nem is

elámul, megdöbben, felbőszül, ha észreveszi, hogy hitve másnével gondolkodik, sőt már meg is találta azt a halhatatlan harmadikat, akit szíve, esze és érzéke sokkal különb férfinak tartanak, mint férjét — akiből kiábrándult. Miért? Egészen mindegy. Kiábrándult és vége. Számár, aki ilyesmit ki akar deríteni. En nem akartam és nem is voltam számár, hanem okos ember. Mondd el odahaza, hogy az okos titlust és méltóságot én magam adományoztam magamnak díjmentesen, mert bizonyos, hogy meg is érdemeltem.
 — Az a fő, hogy meg vagy magaddal elégedve...
 — Igenis, hogy meg vagyok magammal elégedve, sőt nem kiesésig az sem, hogy Sárka is meg van velem elégedve új férje oldalán, aki imádja és akit én magam is derék fiatal embernek tartok.
 — Teringtetted, tisztelt barátom! Neked szobrot kell emelni.
 — Igen, nekem szobrot kell emelni, mert árt ha lesz valahol egy olyan szobor is, mely előtt a kevély önhittségűk miatt folszarvazott férfiek a magabizáltság ritka pillanatban így szóljanak: "ha ugy eslekedtem volna, mint ez — kikerülhettem volna az öközimet, összes járulékaival együtt."
 — Aztán mondd csak, valóban semmi, de semmi bánatot sem érzel, hogy Sárka... ize... hogy monddjam...
 — Sehogy. Megnyugtathatlak, ha kivánsi vagy rá, mert valóban nem érzek semmit.
 — Különös.
 — Dehogy különös! Egy kis hidegvér és egy esipetnyi okosság dolga az egész. Az kell hozzá, hogy az ember ne legyen önhitt és egy kicsit körül tudjon nézni a természetben. Félév óta minden nap figyelem a természetet és mindig közelebb simul elém tanítási saihoz, annál erősebb lelkembe a béke. Nem érzek semmi felindulást. Nyugodt és alázatos vagyok. Megtanultam, hogy a természet roppant háztartásában mennyit érke és meggyőződtem róla, hogy az emberiség sok száz millió története csak egy végtelenül parányi pont az örök: egy forma idő rettetés mélységében amely nem is tudja, hogy a földet borító kontinenseken és a tengereken élő milliárdnyi lény között az Emberek nevezett élő organizmus is előfordul.
 — Koppernikus...
 — Nem Koppernikus, csak Robinzon, fiaeszkám, és egy szerény Robinzon, aki a maga pusztaszigetén bőlebbé vált, semhogy a miatt a "világ" kegyes elmézését említhetné. Van nekem itt hátszék a veranda végén egy "Miska" nevű öreg varjú. Alig lát már szegény — öregebb lehet kétszáz esztendőnél. Nos, hát elmulom nekem, hogy midőn ide jöttem és meglepte lelkemet valami kellemetlen... haragos, sőt fájdalmas érzés: ez a vénséges varjú törtéte magában.
 — Derék madár.
 — Az. Derék madár. Megálltam kalitkájá előtt, melyben kegyelem koszonát és elgondoltam, hogy az a vénséges madár élt akkor, midőn a Résoézi korszak deli kuruze vízei üldözték villogó szemmel a labanczokat és élt akkor is, midőn Napoleon büszke gránátosai kényszerítették eszárjuk lábái elé fél Európát. Ez a vén madár esetleg ott károghatott az elesett kuruze vízei és az elesett francia gránátosok fölött és ő volt az, aki megtört szemeiket kivágta... Vanitanum vanitas, fiaeszkám — hol vannak a deli kuruze vízei és hol vannak a büszke francia gránátosok? Mi lett abból az öt millió emberi hullából, mely a napoleoni harezok idején a föld alá került? Por, por, egy esomó por és semmi más. Erre gondolni kell. Meg kell tanulni, hogy a természet a maga háztartásában nem ismer különbséget és mindenkit csak annyit ér amennyi földet, termékenységre tud megtrágyázni a sírban, ahová bühödt tetemét eltakarítják.
 — Brrr... ez kissé erős.
 — Ugy van és ezért nem is

Az utolsó uton.

Irta: Vértessy Gyula.
 Minden meghalt már én bennem. Ez utolva a lelkem tele. Ami jó volt, szép volt benne, Az élet, mind eltemette.

A hatalmas, durva élet, Mely csak gyászt tetéz a gyászra S rögtön lesújt a taglóval, Ha csak egy mosolyod látja.

Kerget, üz a vágóhídra; Könny, panasza, hiába minden, El vagy itélve halálra, Menekülsz többé nincsen.

Holtraválan, nagy fáradtan, Vért csorgatva, amíg mászom — Az, hogy másféle is jártam, Ugy tünik fel, mint az álom.

Mintha soha egyéb czélem Ez utnál nem lett volna — Mintha sose hajlott volna Felém csókok rózsabokra.

Emlékből elszállt minden; S kívánságom csak egy lenne: Ha a lábam jobban bírna, Ha az ut rövidebb lenne!

Szerelmi játék.

Irta: Vándor Iván.

"Kedves barátom, holnap délután elutazom. Remélem, többé soha az életben nem látjuk egymást. A kis esomagban a levelelt küldöm. Finom, könnyes meghittsággal szedtem őket össze, de szabadulnom kell tőlük, mint a porbelepte száraz virágtól, mely gyönyörű volt, melyet szerettem, esőholtam frissiben és amelyhez most ha hozzá ér az ajkam, felsíkok."

Ne gondoljon rám, barátom és legyen boldog. Olga."
 Ötvös Ádám elolvasta ezt a levelet egyszer, kétszer, háromszor, négyeszer, letette, felvette, forogta, újra elolvasta. Közben a fejéhez kapkodott. Ugy meg volt lepve, hogy majd megőrült.

Olga, aki egyre arra kérte, szeresse, szeresse, szeresse, most azt írja neki, ne gondoljon rá és legyen boldog.

Ötvös Ádámnak borotvált arca volt, az egyénisége a nyaklándőben szokott megnyilatkozni és a hallatlan rossz modorában. A tapintatlansága és a kellő időben alkalmazott neveltsége a naivabb nők körében, megszerezte neki az érdekes ember híret. Általában sokak szerették, de ennek nem igen tudták okát adni. Valószínűleg azért szerették, amiért nem volt érdemes szeretni. Bár voltak ötvös Ádámok jó tulajdonságai is, az asszonyok, aki nem sietett átöltözni, mint mások, hanem utcsai ruhában maradt.

Olga az egy vörös nő volt, aki feketén született. Foglalkozására nézve özvegy volt, ki vidékről költözött Pestre, mert azt remélte, hogy a fővárosban jobban megértik. A férfiak nagyon szerették, mert kedves volt, gömbölyű s nem akart hozzájuk férjhez menni. A fiatal asszonynak részben rossz tapasztalatai voltak a házasságot illetőleg, részben az öreg özvegy után. Azonkívül regényes hajlamokkal rendelkezett, melyek a föltétlen szabadság felé vonták.

Az asszony egy ugynevezett zsuron ismerkedett meg Ádammal. Pél hat volt, a férfiak ásitottak, a nők a színházról beszéltek és elmondtak mindent, ami eszükbe jutott a kritikáról, amit déljött olvastak. Valakit föl-kérték, hogy zongorázzon, de az illető maga sem hallotta, amit

játszott. Ez azonban nem volt baj.

Ádám bejött, leült, evett. Szólni nem szolt senkinek, de megnézte mindenkit. A nők odajöttek hozzá, bókákat mondtak neki. A háziaszony külön szendvicsot hozott számára, melyből más nem kapott. Megkóstolta, ezt mondta: monda: — Ma nem sikerült fiam, vigye innen.

Fölállt és odament Olgához. Elmormogta a nevét és így szolt: — Maga falusi, mi kicsi nő? Olga lángvörös lett. A sértés rettetes volt, mivel az ezredes oldalán tényleg kisvárosban élt.

— Nem vagyok falusi, mert Pesten neveltek. Magát úgy látom, sehol sem nevelték.

Ádám föltekintett, megigazitotta a nyaklándőjét, azután végigszéltatta a szemét az Olga meztelen nyakán.

— Maga tisztik nekem. Meg fogom magát szelidíteni. Az asszonynak szintén tetszett a fiu. A szemébe kapcsolta a szemét és megvillantotta kis, hegyes fogait.

— En pedig majd emberségre tanítom magát. Ez másfél évvel ezelőt történt. Azóta szerették egymást. Még tegnap este is békésen eszokoloztak.

Ádámnak az az érzése volt, mikor lejött az utczára, mintha hatszor egymásután ebédelt volna a legkedvesebb eledelt. Ekkor elméletben megcsalta Olgát.

Ugyanezeker Olga is megcsalta őt, mert ahelyett, hogy mosolyogva elaludt volna, a szakítás tervét forgatta vörös fejében.

Ádám ismét elolvasta a levelet, most már tízedszer, aztán elrohant Olgához.

A szobaleány bánatos arccal fogadta és ezt mondta: — Az ezredesné ömeltósága ma reggel elutazott.

Ádám adott neki egy forintot, de akkor is csak ezt felelte. Adott neki még egy forintot, ekkor mosolygott, de nem felelt semmit.

Ádám adott neki még két forintot, ekkor ezt sugta: — Tessék a ház előtt sétálni.

Ádám tehát a ház előtt sétált, hatig.

Ekkor jött Olga, ránézett, belement Ádám utolérte a lépcsőn.

— Rossz tréfa — szolt szemrehányó hangon. — Nem tréfa — felelte az asszony.

— Meguntál? — Nem tudom. — Nem tudod? Hogy lehet az ilyesmit nem tudni?

— Hát te tudod, vajjon meguntál-e vagy nem? — En tudom, igenis tudom. — Az asszony esőnegetett és megfordult.

— Mit tudsz? — Majd bent megmondom. — A szobaleány lehunta az Ádám kabátját és megkérdezte, mint rendesen, hány órakor parancsolja a teát.

— A nagyságos ur ma nem télezik itt — szolt szigoruan Olga. Ádám sóhajtott és utána ment az asszonynak, aki nem sietett átöltözni, mint mások, hanem utcsai ruhában maradt.

— Mi történt tegnap este óta? — kérdezte Ádám — kinek kezdett elviselhetlenné válni az a gondolat, hogy őt kidobják.

— Semmi sem történt. De tulajdonságos hosszúra nyult ez a dolgot. Egészen hétköznapivá vált. Már majdnem olyan, mint egy házasság.

— Nem voltam elég udvarias? — Olyan voltál, mint valami férj. Ha pedig én férjet akarok, akkor férjhez megyek és nem kompromittálom magamat. — Nem voltam elég gyöngéd, nem voltam elég erősakos? Magyarárad meg világosabban. Nem vagyok az az ember, akin csak így tud lehet adni. — Meg kell lenni — szolt Olga. — Van valakid? Ha van valakid, valld be! Valld be! — És ha bevallom? Visszavonulsz?

Ádámnak égni kezdett a két szemé, az asszony piros volt. Mintha gyönyörködött volna a kedves fokokzó dühében.

— Szamárság — szolt egy-azere — nekem nem kellett más. Odament az asszonyhoz és brutális mozdulattal magához akarta öltetni. Nem sikerült. Olga a hintaszék mellé menekült és olyan volt, mint a vadmaeska.

Ugy néztek egymásra, mint a halálos ellenségek. — Rendben van — mondta végül Ádám, amint összeszedte magát a vereség után. — Rendben van. Asszony vagy. Nem kívánhatom, hogy hü légy. Az olyan mintha a Dunától azt kívánám, hogy visszafelé folyjon. Hát jól van. Uriember ilyenkor nem okoskodik. Hanem mondd meg, ki az az ember.

— Az az ember? Miféle ember? — Ne igazass. Aki utánam jön nálad.

— Mi értelme lenne, ha megmondanám. Az nekem utóvégre mindegy, akárki.

— Mondd meg. Ennyivel tartozol. Gondolj a másfélévi boldogságunkra. Te is boldog voltál. Vagy nem voltál boldog?

— De igen. — Akkor mondd meg. — Mit akarsz tőle? — Semmi különöset. Csak meg akarom fojtani egy kicsit.

Az asszony egészen ellágyult. Végigsimította az Ádám arcát és ezt mondta neki: — Szegény gyerek.

— A férfi megcsokolta a kezét. Olyan lett, mint a kezes állat. — Ugy-e nem igaz? — Olga sajnálta, de azért küldte.

— Eredj fiam. Jjobb lesz mind a kettőnknek. Elég volt ebből ennyi. — Azt akarod, hogy sohasé lássuk egymást? — Minek. — Azt akarod, hogy elfelejtsek?

— Azt. — És te, te el tudsz engemet felejteni? — Remélem.

Ádám nagyon sápadt volt. Sokáig nézte a nőt és keletlenül, fájdalmas érzés tépte a mellét. Szerettem, ismételte magában. Szerettem és most ver el, mint a kutyát. Most amikor ugrál ki nekem, amint eddig soha sem kellett.

Nagyon elkéseredtem. Soha se hitte volna, hogy ilyen nagyon el tud keseredni.

Szó nélkül sarkon fordult és elment. Az utcán azt gondolta, nagyot fog lümpolni. Két-három kávéház előtt megállott, de nem ment be. Kilencezok már otthon volt.

A takarító, mikor ajtót nyitott, olyan képet vágott, mintha mondani akarna valamit, de meg gondolta a dolgot.

Ádám ugy nézett rá, mint valami rablógylkos. Szó nélkül belement, mint a zivatár, aztán megállott, mint akit a villám sújt.

A szobaleány Olga várta. — Te, — mondta neki szikrázó szemel és az őt újvállá átfogta a nyakát, mintha meg akarna fojtani. Aztán magához fogta és megcsokolta a száját.

— Az asszonynak fájt és nevetett. — Látod, — sólt elégedetten, — ez nem olyan, mint a házasság.

Chypré.

Irta: Sabján István.

Édes Margitom, éjjel írom e sorokat és korán reggel hordárul küldöm el nekéd. Hacsak félig-mégdíj is lehetséges volna, fölkeresnélek, mert mulhatatlan szükségét érzem annak, hogy most ebben a percben beszélgél veled. De te most kis ágyadban alszol és nem mehetek közeledbe. Így hát csak megidélek, mint az asztaltáncoltatók a szellemet.

De hogy megérts... Régebben emlitettem előtted, hogy megismerkedtem Viczay Vivalával, a méltósági leányával. Akkoriban azt is mondtam — így talán jobban visszaemlékezel — hogy nagyon tetszett nekem ez a

királyi természetű, bátor beszédű, barna leány, amiért egy kicsit duzzogtál is, mert szőke vagy, ábrándos természetű és gyöngye testalkatu. Arról azonban nem tudsz, mert elhallgattam — hogy azóta sokszor találkoztam Viczával. Kétszer véletlenül a bankban, hol azelőtt sosem jártam. Aztán a tárlaton, hova már közös megálapodás vitt bennünket, később néhány zsuron, melyekre eddig sem én, sem ő nem jártunk el. Három hét múlva már egy tenniszpartiban játszottunk. A nyáron egyszer Török-Vicán is voltam.

Veled szemben többször tanított idegeskedő magamviselete (édes Margitom!) s heti találkozásainkat egymásután való elmaradása könnyen magyarázható az itt elmondottakkól és én azt akarom, hogy tisztán láss.

A velem született szerénytelenséggel hamarosan meg mertem álapítani, hogy Vica személyének nem közbömbös az én személyem. De az ő egyszerű, bátor és őszinte modorában megmondta maga is és e vallomása ha nem is tett boldoggá, de végtelenül hízelt húságomnak. Istenem, a méltóságos egyetlen leány! Amellett Vica szép, fiatal és egészséges. Olyan három tulajdonság, mely minden férfi hűségét megrendíti.

Aztán meg Vica gazdag is. Tudod sosem törődtem sokat a gazdagsággal. De Vicával ugy voltam, mint egy szőval, amit aláhúznak. Hatásában erősebb, jelentősebb. Ha együtt voltam vele, nem tudtam feledni, hogy ő nemcsak szép és fiatal, de gazdag is. Nem kertelek: Vica tetszeni kezdett. Vagyakoztam a barna, kemény húsára, a piros szájára, a sötét hajára, mely a nyakánál selyemmel selymesebb.

És vágyakoztam a pénzére. Alándóan körülötte settenkedvén, suttogni, beszélni kezdtek rólunk. A pletykákat megerősítette a társaságba való hirtelen besöppe-nésem is. Hol egy fiu, hol egy leány igyekezett bennünket gószkodni megjegyzéssel zavarba hozni. Vica pirult, én meg gögősen huztam ki magamat.

Téged nem feledelek el. Csak néha-néha. Eleinte nagyon pirultam, mikor Vicának esküdöztem, hogy az első és egyetlen szerelmem. Az uton hazafelé kimondhatatlanul fájt csuf árulásom. Eleinte csak mondom, mert nem is hinnéd, milyen hamar és könnyen megszokja az ember a hazugdozást. Később komolyan hittem, hogy szeretem Vicát, hogy ez a szerelmem nem az igaz, a hozzám méltó. Nyugalom mégse volt háborítatlan. Ha néhanapián egy-két órát veled töltöttem (ő de aljas szerepet juttattam nekéd!) e boldog órák eltörtök Vica képét szívemből, mint a dagály elmossa a fővénybe rajzolt betuket. És másnap itózatoss erővel győrtör a kétség, vajjon élhetek-e nélküled?

Ma négy hete, hogy utoljára mentem érte. Azóta feléd se néztem, pedig minden szerdán szivdobogva gondoltam arra, hogy vársz.

Ma is szerda van s ugy terveztem, hogy érte megyek. De a következők történetek.

Két óra előtt néhány perccel — éppen menni készülöttem a bankból — egy szolga rohan le értem. A méltóságos hivat. Fölmelegyk. Ridegen fogad. Egy ideig várat, aztán kérdezni kezd. Mióta várják a banknál, mennyi a fizetésem, mik a teendőim és több efféle. Pontosán válaszolgatok. Végtül minden átmenet nélkül azt kérdi, hogy el merném-e vállalni a gazdabank igazgatói állását?

A szivem olvat dobban, hogy kívül is hallik. Hogy el merném-e? Hát a külügyminiszter állását nem merném?

— El, felelem bátran, határozottan.

— A jövő hó 5. napján magát választják meg ott igazgatónak. Alig tudok válaszolni. A méltóságos fölkel, közelebb lép hozzám, vállamra teszi a kezét.

— Ne higgye azonban, hogy a gazdabank el se tudna lenni magánkál, — mondja.

Értelemtelni nézek rá, kissé elképedve. Kicsinylőben legyint a kezével.

— Csak nem adhatom a lányomat egy kétezer forintos hivatalnoknak?!

Mikor kimentem a szobából, végtelen örömben majdnem hogy sirtam. Az utolsó megjegyzés bántott egy kicsit, de a mint a szép, a szerelmes, a gazdag Viczára gondoltam, csak boldog tudtam lenni. Fejembe csaptam a kalapomat és neki vágtam az utcáknak, a ligetnek, hogy magamra maradhassak a gondolataim-mal.

A hogy mentem, kidüllesztetem a mellemet. Minden izembem kétszibbadság fogta el az öröm miatt. Ordítani szerettem volna. Háromszor fogtam meg a kalapomat, hogy fölhajtom a levegőbe. Gazdag vagyok!

Te, a ki tudod, hogy a könyörtelen élet születésemől fogva mindig keztüny kézzel bánt velem, méltán csodálkozhat, mint tudott annak csak a gondolata is megrészegíteni, hogy gazdag lehetek. Bevallom, nem ismertem magamat. Lelkemnek sok olyan apró, titkos zárcskája pattant föl, a miről előző nem tudtam. Nehogy azonban telhetetlenség-gel vadólj. Van az életnek sok ezer olyan kinzó túszurása, mely a magasabbrendű embert a végtenség elkeseríti. Jobban, mint hiúság, nyomor, betegség. Ezek el-len csak a gazdag védekezhettek. Nem akarok többet enni, sőt mást se, mint eddig, de máskép. A vendéglőktől irtózom, — mert kétségbejti, ha körülöttem esznek és ha férfiak szolgálnak ki. Ott-hon szenvedek, ha látom, hogy teritenek vagy ha leszedik az asztalt. Míg eszem, fehérrubás, fekete kötös, rózsás arcu svájci szobalányok forogjanak körülöttem, de pezsgős fejemet, jólérző hangulatomat olyan szobába akarom vinni, a hol semmisse emlékeztessen az evésre. Két ágyban sem kívánok fekiüdni, de magam akarok aludni, japánosan mintázott, komályos üvegű, perzsaszőnyeges szobában, hova nem hat el köcszöréj, villamos csöngetése, részegek üvöltése. Nem akarok két ruhát viselni egyszerre, elegánsabb se kell, mint a milyen van. De olyan szabó csinálja, tervezze vagy öntsé, a ki megért és a ki a ruhában az egyéni izlés minden nuanceát kifejezésre tudja juttatni. De sarkalt-talpat cipőben járnai, villamoson, omnibuszon az utalémpel büzhödt, használt levegőt szivni, színházban négyesben ülni egy páholyban az olcsóbb átlagért, házmesternek hatosokat fizetni, annak való, a ki nem tudja, hogy más-kép is lehet.

És Istenem, hivatalba járnai! Hidd el, engem mindezt este betegge tesz az a gondolat, hogy másnap reggel be kell mennem a bankba. Az ember élete ott telik el a Kishid-utca és a Szabadságtér között. Mert utazni nem érdemes. Zsuifolt vonaton négy hét alatt bezárguldyak husz várost, hogy ugyanannyi muzeumot lássak? Hátha Párisba érkeve, nincs kedvem fölkelni se, nem-hogy az utczára menni? Akkor egy nap már elveszted, egy pótolhatatlan nap. Aztán maga a hivatal... Parvenük, stréberek, páriák. Fúj!

Ilyen és ezernyi hasonló gondolat foglalkoztatott, míg a liget fái alatt az avart jártam. De már csak mint kellemetlen emlékek keringtek a fejemben. Aztán beüttem egy fiakkerbe és a Grand Hotelbe hajtottam. Pezsgőt is ittam.

És most jössz te, édes Margitom.

Tíz óra volt, hogy hazakerültem. Fölérve a harmadik emeletre, tapogatózva mentem végig elhagyott legénylakasom kedvetlen előszobáján. Benyitottam a

atom, so-
 yt kéni
 ezéék fö-
 világon
 blak. Hi-
 filométer-
 ronalán
 zonyitani
 válopöröd
 "fájdal-
 retett ide
 gotre az
 o partján,
 — a kriti-
 len plety-
 zikóznak
 Kötünk
 tisztelt
 vissza a
 yilt pia-
 jőbarátod
 szelleme
 ddel — a
 yok a sza-
 a szapuló-
 viszás tu-
 erősebben
 pusztul el
 dől, melyet
 idig meg-
 fu. Most
 d ki a kí-
 tóttál és ki-
 ves és ma-
 írtés te
 pszerü ki-
 világot?"
 hávt! Ki
 Csupa ílat,
 es szakítás-
 Két oláh
 az ügye-
 ják a má-
 No meg egy
 an itt a ve-
 tásas pa-
 annak a
 éle teremt-
 áben.
 es kérdése-
 éntek" jere
 kell lenni va-
 szigetén, meg-
 krarajzolt a
 latlan karto-
 rás, hogy
 pen a "vi-
 hogy "a vi-
 Hát — min-
 nem sok. Á-
 nem sok. Az
 gyven ember,
 bilis számat
 méter, férfiak
 ik engem kö-
 a kitűnő ér-
 sziteltek
 — any társaság
 "világ, mely
 is kitűntet
 melylyel lel-
 k bennem a
 e mosolyogj.
 dologgal fél
 eszmoltam és
 ztam el maga-
 resnek tartom.
 át tisztelttel
 a bizonyos
 óta több mint
 ernyi távolsg-
 renetg tá-
 tesen fölment
 am munkától,
 indulatu véle-
 vegyem. Iga-
 vele, hogy jót
 vagy rosszat,
 kegyesen men-

A BEVANDORLO SZÉPIRODALMI MELLÉKLETE.

szobába. A szivem nagyot dobant. Te jartál itt! Bibajos, bus halaványzöld illat terjengett a levegőben. A te illatod. Chypré.

Megálltam az ajtóban s a három emeletől még libegve, tárguló orrlukakkal szivtam ezt az illatot.

Lásd, te mindig kinevetél, mikor azt bizonygattam, hogy az illat épen úgy meghullámotgatja a kedélyt, mint a hang. Azt mondtad, hogy affektálok, hatásra vadászok, ha olyasmit állítottam, hogy engem a savanyukáposzta szaga épen úgy dühbe hoz, mint a gixer a hegedűn és a chypré megrikat, mint a mélyhegedű ezüsthurja.

S hidd el, a hogy az imént, mikor hazajöttem, arcomba csapott ez a lég, érzéki illat, hallottam hangját, mely bánatos volt, mint a kuruc melódiák és láttam a színet, mely kékesbe átment halványzöld volt, mint a te, szemed. És sirtam.

Eszembe jutott az, mikor először esőköltam meg a fehér nyakadat, mely gyöngye volt, mint az új hajtás a rózsafán. Zongorázta. Spirito santo, spirito santo, emlékezel? Chypré érzett a hajadon, a ruhád. Eszembe jutott, hogy akkor... tudod... akkor, mikor először voltál itt...

Mikor nekem adtad hófehér lágyaságodat, kikötés, fentartás nélkül, akkor azt mondtam, hogy chypré felhőn ereszkedtél le hozzám az égből és leborultam előtted és imádtalak, mint a gyermek Jézust a királyok.

És most sírok és hullatom az apagyilkosok, árulók könnyeit. Meglátalám a levelet is. "Rég nem volt nálunk, hát eljöttem én..." írod és látom, mint rakosgatsz a szobában, rendezgeted könyveimet, aztán méz egy pánaszos szó nélkül...

Órák teltek el azóta, hogy e levelet írni kezdtem s azazt fejeztem be, a mivel kezdenem kellett volna. Bocsáss meg annak, a ki búneit öszintén meggyóna.

Könyörgök, légy a feleségem. Ime, megkérem a kezdet.

Halálfej kisasszony.

Írta: Hegedüs Gyula.

Még nyolc esztendő volt csak akkor Mária, a mikor a Gyár-utcában laktak s egy kis inas, a kivel összevesszett, így kezdett csufolódni vele:

— Halálfej kisasszony! Halálfej kisasszony!

Akis inas nem tövedt sokat: Mária feje csakugyan hasonlatos volt a halálfejhez. Fures és különös volt két erősebben kiálló pofoasontja. Bapos homlokza s mélyen fekvő szeme és a házbüliek, a kik nem szenvedhettek valami nagyon a kislányt, szívesen elismerték, hogy a kis inas etlálalta az igazságot. Azóta rajtamart ez a név; hol többször, hol kevesebbször használták s laktak már a gyár-utca után a kilencedik lakásban is, mindenholva elkísérte a kis inas csufneve. S már elmúlt azóta jó tíz esztendő, még mindig Halálfej Kisasszony maradt, ha megharagított valakit s az üzletben, a hová együtt járt a nővérel, kimeletlen jókedűkben és pajkosságokban nem is akarták másképpen szólítani a lányt.

Együtt járt mindig a nővérel Magdával és hallotta, hogy az utcán, a mikor férfiak mentek el mellettük, azt mondják:

— Milyen szép leány...

Ez persze nem neki szólt, hanem a nővérelnek, a ki sokkal szebbnek látszott ő mellette, mint ha csak egyedül ment volna. Mária nem tudta ezt, csak az a tudat élt a lelkében kiesi korától fogva, hogy a nővérel szép, mindenkinek tetszik s vele csak azért foglalkoznak néha, hogy így jussanak a nővérel közelébe. Alázatosság lakott benne és este, a mikor lefeküdtek, sohasem mondta Magdának:

— Milyen szép is vagy te...

Pedig nem volt valami különösen szép; de fiatal volt és erős,

tiszta arcú és nyílt nézésű s ha kivágott ruhában volt, minden férfiban felébredt a vágy, hogy végsősímitson szép, forró, fehér bőrén. Asszonyos volt, telt és izmos s a mellett friss s nem nézhetette magát, nem gyönyörködhetett magában a nélkül, hogy a nővérelére ne gondolt volna:

— Milyen szép vagyok én, hogyan boldogulok utánam a fiatal emberek s milyen csunya, sovánny ez a szegény Mariska.

De nem sajnálta öszintén, mert sokkal több helyet foglalt el a lelkében a saját maga esudálata és szeretete, sem hogy hely jutott volna még a sajnálkozás számára is. Büszke volt önmagára s büszkeségében megvetette Mária, a halálfejével, az alázatossággal s ezt érezte is vele, a mikor arra használta, hogy kiszolgálja őt. Mária túrte. Kíselt benne valami titkos dacosság, valami titkos keserűség, de annyira érezte a saját csunyaágát és kicsiségét, hogy az önmaguk erejéből nem tudtak kitörni ezek az érzések. El voltak temetve a lelke legmélyén s Mária csak akkor sejtette azokat, homályosan és tudatlatlanul, a mikor nagyon megálázták és hiába akarta visszatartani a könyvét.

Az anyjuk inkább Magdát szerette; Magda, bár egy esztendővel fiatalabb volt, mindig a szebb ruhát s a szebb kalapot kapta s abból a pénzből, a melyet Mária keresett, több jutott Magdának, mint neki. Az igaz, Magdának már udvarlója is volt, a ki komoly szándékkal közeledett a leányhoz, mert amugy hiába udvarolt neki. Juhásznak hívták s hivatalnok volt az adóhivatalban. Az anyuk öszcepta a kezét s elragadtatva mondta:

— Milyen szerencse! Milyen szerencse!

Nagyon boldog volt és nagyon büszke, hogy egy hivatalnok leereszkedik hozzájuk s öromében néhányszor elszólta magát s nagy szög urnak szólította Juhászt, a kinek hízelgett, hogy ennyire megbecsülik. Nem akarta elvenni a leányt, de kissé korlátozott ember volt s a mikor rájött arra, hogy nem járhat szerencsével, akkor már belebolondult Magdába. Remegett, ha a leányt látta, a fehér, meztelen karját s a vállát, a melyet egyszer mámorában a frissen leezett, napsütötte hóhoz hasonlított.

Magda néha úgy érezte, hogy szereti Juhászt, néha úgy, hogy nem, de nem szokott magának számot adni az érzéseiről s folyton azok a szavak maradtak meg benne, a melyeket az anyjától hallott. Juhász huszonhét esztendő volt, ritka, szőkés hajú ember s a bajuszát is borotváltatta azóta, a mióta hallotta egy kávéházban, hogy a nők jobban szeretik a borotvált arcot, mert az a szépségeshez hasonlít. Az anyjának ez imponált. Magdának azonban közönyös volt és szívesebben gondolt arra, hogy a leányok az üzletben mind irigylik a szerencséjéért. Mondta az anyjának is, a ki büszkén nevetett s ezt felelte:

— Irigyelnek, mert te szebb vagy, mint ők. Te megérdemled, hogy jól menj férjhez, de azok nem.

Juhász minden este ott volt nála, az eljegyzés is megvolt már s most majdnem mindig arról beszélgettek, hogy milyen legyen az esküvő. Juhász nagyon vágyta már a leányt s nem tudta, hogy az esküvőn kívül miről beszéljenek egymással. Néha két perzig is kínos, türelmetlen csendben ültek, miattal Mária kint a konyhában az edényeket mosta s Magda, a jövődó rangjára gondolva, egyszer kegyetlenül azt mondta unalmában:

— Szegény Mária, milyen csunya.

Juhász kénszeredetten mosolygott:

— Dehogyan...

Magda Juhász szemébe nézett s hangosan felnevetett. A férfi most már bátran nevetett vele s azt mondta:

— Ő nem tehet róla, szegény.

Mária kint az edényeket mosta, az anyja pedig eltörölte. S Mária minden szót hallott, de csak két könyecsépp hullott ki a szeméből, bele a mosogató vizbe. A konyhában egy kis petróleumlámpa pislákol; az anyja nem is látta. Azt nézte, hogy egy kis pohár meg van repedve.

II. Talán négy hónap telt el az esküvő óta, de Magda még mindig nem szokta meg annyira az új életet, hogy néha boldogok ne érezze magát. Még mindig voltak olyanok, a kikkel esküvője óta nem találkozott s ezek a percek, a melyekben büszkedhetett a régi ismerősök előtt, még mindenél többet értek neki. Ilyenkor vig volt, nevetett s ha Máriaval találkozott, öntudatlan gonossággal méregette végig sovány arcát. Nem gondolt semmire sem, de Mária beleképzelte ebbe a nézésbe a megvetést, az irgalom nélküli való szánakozást és nagy boldogtalannak érezte magát. Most, hogy nem látta minden nap Magdát, valamivel önállóbb lett a gondolkozása, nem kellett a Magdához alkalmazkodnia s fájdalmasan főlshajtott:

— Bár olyan szép lehetnék, mint ő...

Nem irigyelte a Magda szépségét, de fájt neki, hogy minduntalan éreznie kell a különbséget. Járt tovább is az üzletbe, keresnie kellett a pénzt, hogy odaadja az anyjának, a ki sokszor türelmetlenül és bosszankodva mondtotta:

— Már megint levontak belőle. Magdával ez sohasem történt meg, Magdát jobban szerették az üzletben.

Mária nem gondolt soha arra, hogy Magdát gyűlölje, de az anyján keresztül, a folytonos összehasonlítások után annyira elidőgenedett tőle, hogy már nem is szeretett beszélni vele. Sokszor félt hazamenni, mert előre megborzongott attól, hogy az anyja rosszkedvűségét lássa és a szavait hallja, a melyek kurták voltak és hidegek. Úgy látszott, mintha az anyja nem érezné jól magát Magda nélkül s többször mondta is a szomszédnénak:

— Jaj, csak ezt a lányomat férjhez tudnám adni... Mindjárt elmennék a Magdákhöz lakni. De nem tudom, mert durcás és nincs egy jó szava sem a fiatalemberekhöz... Hiába, nem olyan, mint Magda.

Mária túrte. Nem szólott otthon soha semmit s ha Magda jött és panaszokdolt, hogy az ura nem bánik vele jól, mert goromba és mindig megkötö magát, hallgatott s nem vigasztalta Magdát, mint az anyja. Nem fájt neki az ő fájalmuk, mint azelőtt s valami titkára volt már, a melyen gondolkoznia kellett, mert nem kérhetett tanácsot senkitől. Az történt vele, hogy az utcán, a mikor este hazafelé tartott az üzletből, megbiztosította egy kis öreg ur:

— Hová megy, szép kisasszony? — így kérdezte tőle.

Mária nem felelt neki, de végig mérte egy pillantással, mire az öreg ur nevetni kezdett:

— Nem bántom én magát, kisasszony, hát minek haragszik rám?

Olyan furesa volt a kis öreg ember, hogy Mária is elkezdett nevetni. S maga sem tudta már hogyan; válaszott az öregnek, aki elkísérte egészen hazáig. Mária haragudott önmagára, a miért engedte és szédelte magát, de az

— Bár olyan szép lehetnék, mint ő...

Mária lázas testtel, remegve hallgatta az öregot. A torka száraz volt, de nem tudott hirtelen felelni neki, de nem hagyta ott. Szótalanul haladtak egymás mellett s Mária fejében egymást kergették a gondolatok. Kicsit szégyentelű volt; úgy érezte, hogy el kellene szaladnia, de nem tudott, nem tudott. Az anyjára gondolt, meg Magdára, de most csudálatszerűen még csak egy kicsit sem tudott nehezteni rájuk. Talán szerette is őket ebben a pillanatban, a mikor minden érzésével minden gondolatával azt kellett tudnia, hogy ez a kis öreg ember jó és becsületes s hogy neki — ha jól meggondolja — nem lehet ennel nagyobb szerencséje.

A kapunál azt mondta neki az öreg ur:

— Nem kényszerítem, hogy ma feleljen nekem, Mária. Majd holnap eljövök a válaszáért.

— Felelek, — mondta halkán. — Én elfogadom azt, amit mondotsz...

És beütoott a kapun.

III.

Aztán egyszer hiába várta otthon az anyja, nem jött haza. Sem este, sem másnap, sem harmadnap. De irt egy levelet s a mikor azt irta, úgy gondolta, hogy most meg kellene írnia mindent. Most fölébredt lelkében a dacosság és a keserűség, de hazudott, mert minden meggyőződés, minden bízmat nélkül azt irta, hogy bocsánatnak kérek. S az anyja sirt, felszaladt Magdához, a kinek meglepetésében az volt az első szava:

— Mária megtetszett valakinek?...

— Mit fognak szólni a szomszédok? — sirta az anyja. — Nem maradhatok tovább a házban, ide kell jönnöm hozzád.

Juhász kedvtelenül fogadta ezt a hírt.

— Jöjjen, — mondta, de úgy hangzott, mintha az ellenkezőjét gondolta volna. — Gazdag ember az a Grün?

Az öreg asszony ott maradt. Tett-vett a konyhában, dörmögött, szörtölődött, semmi sem tettzett neki. Szegények voltak, nehezen és kedvtelenül éltek s az öreg asszony előtt nem volt ott Mária, a ki meg szokott. Magda mindig boszus volt és sokszor panaszkodott az anyjának:

— Rosszul tettem, hogy férjhez mentem ehez az emberhez... Engem más is elvett volna, nem egy ilyen szegény hivatalnok, aki alig néhány forintot kap elcséjén...

Nem azért panaszkodott az anyjának, mintha bizalommal lett volna hozzá, de nem tudta magába fojtani a kedvtelenséget. Vele éppen úgy érezte ezt, mint Ju-

hászsal, a kivel gyakran összekapott. Ilyenkor az anyja a konyhában összekuporodva, félve hallgatta a durvaságokat, amiket egymásnak mondtak s Mária gondolt, a ki csöndes volt mindig és soha sem szolt egyetlen rossz szót sem.

— Jó leány volt, — mondta magában s így támadt lassan az érzése, hogy elmegy hozzá és megmondja neki, hogy nem haragszik rá. De Magda, a kinek szólt, dühösen mondta:

— Halálfej kisasszony! Halálfej kisasszony maradjon magára, én tisztességes asszony vagyok. Juhász megint megkérdezte:

— Gazdag ember az a Grün?

— Azt hallottam, hogy nagyon gazdag, — mondta az öregasszony.

Nem szóltak egymásnak semmit. Az öregasszony azon gondolkodott, hogy igaza lehet Magdának, de Magda már megbánta, hogy így beszélt. Juhász alattomos mosolygott s a mikor magukra maradtak, azt mondta Magdának:

— Én meg fogom hívni magunkhoz Mária. Végre is a nővéred...

Magda elérte a férjét. Vállalt.

— Nem bánom. De ha nem lesz belőnd, hogy pénzt aljón?

— Kérünk, — mondta Juhász. — A nővéred.

Mária jó leány volt. Elment.

— Milyen szép vagy te, Magda, — ez volt az első szava a nővérelhez. — Szébb vagy, mint lánykórdban.

Magda a fülbevalóját csodálta, meg a gyűrűjét s nem is merte megkérdezni, hogy mibe került a ruhája. Idegenül beszélgettek s a mikor elment, azt mondta az öregasszony:

— Milyen kár érte, hiszen férjhez mehetett volna, olyan szép. Tisztességes asszony lehetett volna, mint te.

Magda nem felelt. De a mikor lefeküdt, az ágyában addig sirt, a mig csak el nem aludt.

ÜTI LAPUK.

Írta: Horn I. Ferenc.

(Folytatás.)

11 óra. A zenekar elvonul és a hallgatóság is oszladozik. Egy kicsit át vagunk fázva az egy helyben való állástól; ki-ki azon tanakodik, miként is lehetne egy kis belső melegre szert tenni; és rome már is jön az áldás. A fedél megelvénekid stewardokkal; az egyik eszékében párolgó húsleves hord körül, a másik mindefféle étvágygerjesztő holmival megrakott sandvicheket kínál; a hering, lazac, angolna, kaviár, anchovi; senkit se kell nóvátni, senki se feszélyezze magát; ki-ki a jobb kezébe veszi a leveles eszét, a balba felmarkol két rakott kenyérvék (akinek nagyobb marka van, az többet) és aztán majszol, szüresöl, meg majszol, meg szüresöl könyelmesen, feszelenül, jóízűen. Mikor az olyan jól esik, ha az ember egy kissé levetetheti azt az etikettnek nevezett lelki fűzöt! (Önök! meglyeim, a fészi korzettel nyert tapasztalataik alapján nemde egyetértenek velem?). Az ebédig közbelső órát azután az utasok zöme sétára használja fel, még vasárnap is; még néhány évvel ezelőtt ilyenkor istenitizület járta, melyet azonban — ha jól tudom — az angol hajók kivételével az összes vonalak elhagytak. Valószínűleg abból a felekvésből indultak ki, hogy a tengeri utasnak amugy is van elég alkalma a fohászkodásra, ha nem mindig a legszentebb érzületekből fakad is az.

— Reverendában volt a főúr?

— Abban hát.

— Na, akkor nagyon csodálom a dolgot, mert az én tudtommal a papi köntöst itt igen nagy tisztelben tartják.

— Hát abban nem is volt hiány; hiszen megvendégelt; de azért bizonyos tudom, hogy azt mondta: "komám, have a drink."

A kedélyes "greenhorn" az amerikai come on-ját kománnak értette és azon egy cseppet se utközött meg. El volt tökéletesen alkalmazkodni fog az itteni viszo-

nyokhoz; bár maradt volna következetes!

Ott ültünk tehát a téli kertben egy kis asztal körül, előttünk kristálykorsóban a habzó müncheni. Akik az utolsó öt-hat év óta nem jártak a tengeren, azoknak ez a téli kert "feature" új és azért edemes lesz talán egy kissé foglalkozni vele.

Az Amerika nemesak a berendezésénl fogva hasonlít egy elsőrangú szállodához, hanem abban a tekintetben is, hogy az utasok bárhelyre magának a kocsit is kelljen fizetni. Az ilyenek bizonyos öszszeggel kevesebbet fizetnek a kabinért; de azért a takarítás csak látszólagos. A hajón létező külön vendéglőnek az árai t. i. valóságos patika-árak; ug, hogy a ki spórolási szempontból kísérli meg a modern utasának ezt a módját, ugyanezek felül. Ez a parádés vendéglő a Kaiser-deek elejét foglalja el; a Ritz-Carlton nép kezeli; ilyenkor öszszel meglehetősen üres, de—mint mondják — a nyári évszében sürin látogatott. A hozzá tartozó Café a hajó legutolsó van, a Sonendecken. Közönségesen tük kertnek hívják; a közepén egy kis szökőkút maskarázik, egyik-másik sarokban egy kanári fütő-részeg és az illuziót egy pár vékonydangú pálmafa van hivatalos tökéletesessé tenni. Szerény igényű embereknek megteszi. Hanem a karosszékek igazán kényelmesek.

Ez a téli kert olyan arany közeput-forma a dohányzó és a női szalon között. Amabba a füst miatt nők nem igen járnak, kivéve azokat, akik a kártyajátékokban résztvesznek; az itt kiszolgáló italok a hajó káptányából valók, a mit Larry (Lawrence-nek hívták) nagy entuziaszmussal rögtön el is fogadott. Halálból aztán hamarosan megismertett másik két urral, a ki szintén esikében utazik; ezekkel is megtörtént a "bruder-készorítás." És miután a társaság még éleg szűz-dött egy banya-műnökkel, aki az egyik csipkés barátja volt, felmentünk a téli kertbe, hogy megigyük az áldomást, amit az amerikai tudvalevőleg úgy fejez ki, hogy "come on, have a drink."

— Hát aztán milyen az első benyomása, páterkám? — kérdeztem beszéd közben.

— Azt meg kell adni, — felelt a főúr, — hogy nagyon barátságos nép lakik erre-fel. Nyilván azon igyekeznek, hogy az ideszarmazó idegen otthonosan érezze magát. A nagy törekvés mellett aztán persze tulzása esnek; ahogy valam is megtörtént már, hogy valaki első bemutatásra mindjárt per "komám" szólított meg.

— Hát abban nem is volt hiány; hiszen megvendégelt; de azért bizonyos tudom, hogy azt mondta: "komám, have a drink."

A kedélyes "greenhorn" az amerikai come on-ját kománnak értette és azon egy cseppet se utközött meg. El volt tökéletesen alkalmazkodni fog az itteni viszo-

— Hát aztán milyen az első benyomása, páterkám? — kérdeztem beszéd közben.

— Azt meg kell adni, — felelt a főúr, — hogy nagyon barátságos nép lakik erre-fel. Nyilván azon igyekeznek, hogy az ideszarmazó idegen otthonosan érezze magát. A nagy törekvés mellett aztán persze tulzása esnek; ahogy valam is megtörtént már, hogy valaki első bemutatásra mindjárt per "komám" szólított meg.

— Hát abban nem is volt hiány; hiszen megvendégelt; de azért bizonyos tudom, hogy azt mondta: "komám, have a drink."

A kedélyes "greenhorn" az amerikai come on-ját kománnak értette és azon egy cseppet se utközött meg. El volt tökéletesen alkalmazkodni fog az itteni viszo-

— Hát abban nem is volt hiány; hiszen megvendégelt; de azért bizonyos tudom, hogy azt mondta: "komám, have a drink."

A kedélyes "greenhorn" az amerikai come on-ját kománnak értette és azon egy cseppet se utközött meg. El volt tökéletesen alkalmazkodni fog az itteni viszo-

— Hát abban nem is volt hiány; hiszen megvendégelt; de azért bizonyos tudom, hogy azt mondta: "komám, have a drink."

A kedélyes "greenhorn" az amerikai come on-ját kománnak értette és azon egy cseppet se utközött meg. El volt tökéletesen alkalmazkodni fog az itteni viszo-

— Hát abban nem is volt hiány; hiszen megvendégelt; de azért bizonyos tudom, hogy azt mondta: "komám, have a drink."

A kedélyes "greenhorn" az amerikai come on-ját kománnak értette és azon egy cseppet se utközött meg. El volt tökéletesen alkalmazkodni fog az itteni viszo-

— Hát abban nem is volt hiány; hiszen megvendégelt; de azért bizonyos tudom, hogy azt mondta: "komám, have a drink."

A kedélyes "greenhorn" az amerikai come on-ját kománnak értette és azon egy cseppet se utközött meg. El volt tökéletesen alkalmazkodni fog az itteni viszo-

— Hát abban nem is volt hiány; hiszen megvendégelt; de azért bizonyos tudom, hogy azt mondta: "komám, have a drink."

A kedélyes "greenhorn" az amerikai come on-ját kománnak értette és azon egy cseppet se utközött meg. El volt tökéletesen alkalmazkodni fog az itteni viszo-

— Hát abban nem is volt hiány; hiszen megvendégelt; de azért bizonyos tudom, hogy azt mondta: "komám, have a drink."

A kedélyes "greenhorn" az amerikai come on-ját kománnak értette és azon egy cseppet se utközött meg. El volt tökéletesen alkalmazkodni fog az itteni viszo-

— Hát abban nem is volt hiány; hiszen megvendégelt; de azért bizonyos tudom, hogy azt mondta: "komám, have a drink."

A kedélyes "greenhorn" az amerikai come on-ját kománnak értette és azon egy cseppet se utközött meg. El volt tökéletesen alkalmazkodni fog az itteni viszo-

— Hát abban nem is volt hiány; hiszen megvendégelt; de azért bizonyos tudom, hogy azt mondta: "komám, have a drink."

A kedélyes "greenhorn" az amerikai come on-ját kománnak értette és azon egy cseppet se utközött meg. El volt tökéletesen alkalmazkodni fog az itteni viszo-

— Hát abban nem is volt hiány; hiszen megvendégelt; de azért bizonyos tudom, hogy azt mondta: "komám, have a drink."

A kedélyes "greenhorn" az amerikai come on-ját kománnak értette és azon egy cseppet se utközött meg. El volt tökéletesen alkalmazkodni fog az itteni viszo-

— Hát abban nem is volt hiány; hiszen megvendégelt; de azért bizonyos tudom, hogy azt mondta: "komám, have a drink."

A kedélyes "greenhorn" az amerikai come on-ját kománnak értette és azon egy cseppet se utközött meg. El volt tökéletesen alkalmazkodni fog az itteni viszo-

— Hát abban nem is volt hiány; hiszen megvendégelt; de azért bizonyos tudom, hogy azt mondta: "komám, have a drink."

A kedélyes "greenhorn" az amerikai come on-ját kománnak értette és azon egy cseppet se utközött meg. El volt tökéletesen alkalmazkodni fog az itteni viszo-

— Hát abban nem is volt hiány; hiszen megvendégelt; de azért bizonyos tudom, hogy azt mondta: "komám, have a drink."

A kedélyes "greenhorn" az amerikai come on-ját kománnak értette és azon egy cseppet se utközött meg. El volt tökéletesen alkalmazkodni fog az itteni viszo-

— Hát abban nem is volt hiány; hiszen megvendégelt; de azért bizonyos tudom, hogy azt mondta: "komám, have a drink."

A kedélyes "greenhorn" az amerikai come on-ját kománnak értette és azon egy cseppet se utközött meg. El volt tökéletesen alkalmazkodni fog az itteni viszo-

— Hát abban nem is volt hiány; hiszen megvendégelt; de azért bizonyos tudom, hogy azt mondta: "komám, have a drink."

A kedélyes "greenhorn" az amerikai come on-ját kománnak értette és azon egy cseppet se utközött meg. El volt tökéletesen alkalmazkodni fog az itteni viszo-

— Hát abban nem is volt hiány; hiszen megvendégelt; de azért bizonyos tudom, hogy azt mondta: "komám, have a drink."

A kedélyes "greenhorn" az amerikai come on-ját kománnak értette és azon egy cseppet se utközött meg. El volt tökéletesen alkalmazkodni fog az itteni viszo-

— Hát abban nem is volt hiány; hiszen megvendégelt; de azért bizonyos tudom, hogy azt mondta: "komám, have a drink."

Reinitz hozzá, a Hallstead utóbbi a vágya a tömely átjáró echant vádo munkást, h után, hogy tet a sisek volna azok? "Hrastozett bányák mindenki meghalt, a a házat.

A leány Tisztán tanak érette tal Teréz Hrastochar totta neki árulta, valapja a bán pásztoróra

Igy tö is. Este, n verte a le vágott láb

A ren gát s így a re szájról s házba. Mik halványult a hullást — Ne

Akor ta meg a volt karm

A kil semmit, a viszony m nak és el ahogy volt tochan az

A sa után be s innen esájára a megölte a majd éj

A ki gyilkos s gondtal

Egy fazékban telemné kitudódo és vitte l amelynek

A bud járásbire érdekes lehet. H fogas k magyar menés k nem? A nek a m Ha a Schönaix tészta volt a kal. De lógások, lönösen

A bud járásbire érdekes lehet. H fogas k magyar menés k nem? A nek a m Ha a Schönaix tészta volt a kal. De lógások, lönösen

A bud járásbire érdekes lehet. H fogas k magyar menés k nem? A nek a m Ha a Schönaix tészta volt a kal. De lógások, l